

Landgoederenzone Haagse Beemden

Aanmeldnotitie (vormvrije) m.e.r.-beoordeling

projectnummer 476731
definitief
20 december 2022

Landgoederenzone Haagse Beemden

Aanmeldnotitie (vormvrije) m.e.r.-beoordeling

projectnummer 476731

definitief
20 december 2022

Auteurs

Bastian van Dijk

Opdrachtgever

Gemeente Breda

Gecontroleerd: Karst Keijzers

datum
20 december 2022

beschrijving
definitief

vrijgave
K.Keijzers

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en kader	1
1.2	Waarom een vormvrije m.e.r.-beoordeling	2
1.3	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Plaats van de activiteit	6
2.1	Projectlocatie en omgeving	6
2.2	Ruimtelijk-functionele structuur	8
2.3	Gevoelige gebieden- en waarden	8
2.4	Autonome ontwikkelingen	13
3	Kenmerken van de activiteit	14
4	Beoordeling verwachte milieueffecten	24
4.1	Wijze van onderzoek	24
4.1.1	Relevante milieuaspecten	24
4.1.2	Wijze van onderzoek	25
4.2	Landschap en aardkundige waarden	25
4.3	Cultuurhistorie	26
4.4	Archeologie	26
4.5	Bodem	26
4.6	Water	27
4.7	Natuur	27
4.8	Hinder	32
4.9	(Externe) veiligheid	33
4.10	Gezondheid	33
4.11	Grensoverschrijdend karakter, cumulatie, complexiteit en omkeerbaarheid van effecten	33
5	Conclusie	36
	Bronnen	
	Bijlage 1 Inrichtingsmaatregelen	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en kader

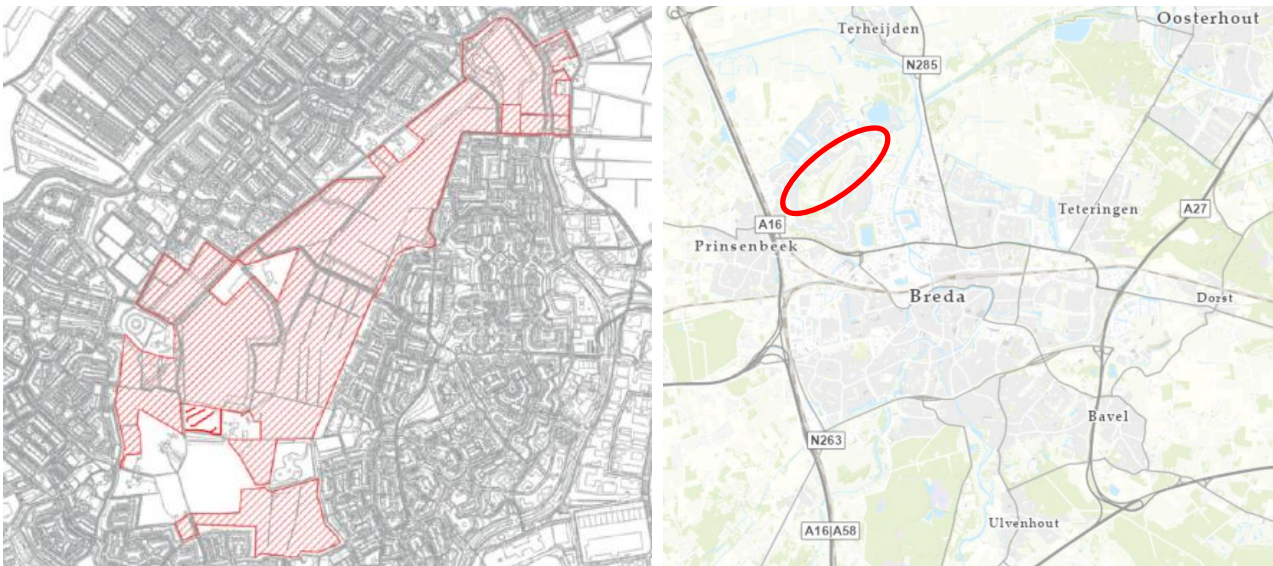
De gemeente Breda is voornemens om de Landgoederenzone Haagse Beemden in de wijk Haagse Beemden in het noordwesten van de gemeente (figuur 1.1) opnieuw in te richten.

De Landgoederenzone Haagse Beemden omvat een totale oppervlakte van 87,6 hectare.

Het gebied heeft de status kerngebied in het provinciaal Natuur Netwerk Brabant (NNB).

Om te voldoen aan het provinciale beleid is herinrichting van een deel van het gebied nodig en moet van 53,9 hectare de bestemming agrarisch omgezet worden in de bestemming natuur.

Daar is een bestemmingsplanwijziging voor nodig. De gemeente stelt daarom een nieuw bestemmingsplan Landgoederenzone Haagse Beemden op.

Figuur 1.1. Plangebied Bestemmingsplan Landgoederenzone Haagse Beemden (links) en ligging in Breda en omgeving (rechts)
(bron: links: Ontwerp Bestemmingsplan Landgoederenzone Haagse Beemden, Gemeente Breda/Antea Group, 2022 /
bron: ondergrond rechts: www.kaartbank.brabant.nl)

M.e.r.-beoordeling art. 2, lid 5 b Besluit milieueffectrapportage (vormvrije m.e.r.-beoordeling)

Conform de eisen van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage dient in het kader van de bestemmingsplanprocedure een zogenaamde m.e.r.-beoordeling artikel 2, lid 5 onder b Besluit milieueffectrapportage (ook wel “vormvrije” m.e.r.-beoordeling genoemd) te worden doorlopen. In deze procedure moet het bevoegd gezag (de gemeente Breda) besluiten of er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen die het doorlopen van een m.e.r.-procedure noodzakelijk maakt.

De voorliggende aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling geeft de informatie op basis waarvan het bevoegde gezag het m.e.r.-beoordelingsbesluit kan nemen. De voorliggende aanmeldnotitie onderzoekt of de voorgenen herinrichting/bestemmingsplanwijziging in de Landgoederenzone Haagse Beemden leidt tot mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

1.2 Waarom een vormvrije m.e.r.-beoordeling

Verplichtingen ten aanzien van milieueffectrapportage (m.e.r.) in het algemeen

In Nederland is het verplicht voor ontwikkelingen met mogelijke belangrijke nadelige milieu-gevolgen een zogenaamde m.e.r.-procedure te doorlopen en een milieueffectrapportage (MER) op te stellen. De procedure van een milieu-effectrapportage (m.e.r.) is bedoeld om het milieu-belang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming in te brengen. Een m.e.r. is gekoppeld aan een plan of besluit, bijvoorbeeld een structuurvisie, een bestemmingsplan of een vergunning¹. Of en zo ja welke verplichtingen gelden ten aanzien van een m.e.r. is vastgelegd in Hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r.². Hierin wordt onderscheid gemaakt in m.e.r. (een uitgebreide procedure) en m.e.r.-beoordeling (een lichtere procedure) (zie kader voor uitleg over verschil tussen m.e.r. en m.e.r.-beoordeling). Binnen de m.e.r.-beoordeling wordt onderscheid gemaakt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling (als de activiteit beneden drempelwaarden blijft) en een m.e.r.-beoordeling (niet vorm-vrij) (als de activiteit drempelwaarden overschrijdt). Inhoudelijk zijn er geen verschillen.

Daarnaast kan sprake zijn van een m.e.r.-plicht vanuit de Wet Natuurbescherming. Dit als een passende beoordeling moet worden opgesteld omdat negatieve effecten op Natura2000-gebieden niet op voorhand (in een voortoets) uitgesloten kunnen worden.

Verskil tussen m.e.r.-procedure en m.e.r.-beoordelingsprocedure

M.e.r.

Een m.e.r. procedure geldt voor (grotere) activiteiten waar op voorhand belangrijke negatieve milieu-effecten worden verwacht. In een milieueffectrapport (MER) worden de effecten van de activiteit onderzocht en beoordeeld, wordt onderzocht of er alternatieven bestaan die op zelfde wijze aan het doel voldoen, maar mogelijk minder negatieve milieueffecten hebben en wordt onderzocht of er maatregelen mogelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel te verminderen (mitigatie).

De m.e.r.-procedure bestaat uit verschillende stappen en producten. De procedure is openbaar. Voorafgaand aan het MER wordt de gelegenheid gegeven om reactie te geven op wat in het MER moet worden onderzocht en op welke manier (reikwijdte en detailniveau). Na afronding van het MER mag een reactie worden gegeven over de volledigheid en juistheid van het MER. Ook wordt het MER getoetst door de onafhankelijke Commissie m.e.r.

M.e.r.-beoordeling

Bij een m.e.r.-beoordeling ligt het besluit of een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden niet bij wet vast, maar moet het bevoegd gezag dit besluiten. Dit op basis van een afweging of sprake is van te verwachten belangrijk negatieve milieueffecten.

Hiervoor wordt meestal een document opgesteld met een beschrijving van de activiteit, beschrijving van de locatie en de aanwezige milieuwaarden en een beschrijving van de verwachten milieueffecten.

Dit meestal op basis van al beschikbare informatie, zonder uitgebreide aanvullende onderzoeken.

Anders dan bij m.e.r. hoeft in een m.e.r.-beoordeling ook geen alternatievenonderzoek plaats te vinden. Onderzoek naar mitigatiemogelijkheden mag, maar hoeft niet. Anders dan bij m.e.r. kent de m.e.r.-beoordeling veel minder procedurele stappen en eisen. Er hoeft geen inspraak op en toets van de m.e.r.-beoordeling plaats te vinden. Een m.e.r.-beoordeling kent daarom een kortere doorlooptijd dan een m.e.r.

¹ Onder de Omgevingswet: omgevingsvisie, programma, omgevingsplan of omgevingsvergunning

² Dit tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet (nu voorzien op 1 januari 2023). Vanaf dat moment is m.e.r. geregeld in Afdeling 16.4 van de Omgevingswet en bijlage V van het Omgevingsbesluit.

Landgoederenzone Haagse Beemden in relatie tot m.e.r.-verplichtingen

In het kader van het bestemmingsplan Landgoederenzone Haagse Beemden is er sprake van een vorm-vrije m.e.r.-beoordelingsplicht. Dit omdat de activiteit valt onder Besluit m.e.r.-beoordelingscategorie D9 (landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan) en D27 (De eerste bebossing of de ontbossing dan wel de wijziging of uitbreiding daarvan met het oog op een andere ruimtelijke functie van de grond), maar de drempelwaarden (respectievelijk 125 ha landinrichting en 100 ha bebossing) niet worden overschreden.

De afgraving van grond ten behoeve van natuurontwikkeling zou kunnen vallen onder Besluit m.e.r./m.e.r.-beoordelingscategorie C16.1/D16.1 (ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouw mijnen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem). Maar de m.e.r.- of m.e.r.-beoordelingsplicht in deze categorie is gekoppeld aan het besluit ontgrondingenvergunning. Er hoeft voor Landgoederenzone Haagse Beemden geen ontgrondingenvergunning te worden aangevraagd, omdat het realisatie van aangewezen Natuurnetwerk Brabant betreft. En gelden daarmee ook geen m.e.r.-verplichtingen. De ontwikkeling van Landgoederenzone Haagse Beemden leidt niet tot een toename van stikstofdepositie op omliggende Natura2000-gebieden. Er hoeft daarom geen passende beoordeling te worden opgesteld en er geldt daarmee geen m.e.r.-verplichting vanuit de Wet natuurbescherming.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling: inhoudelijk en procedurele eisen

M.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten (vormvrij of niet vormvrij) zijn activiteiten waarvoor de beslissing of wel of niet de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen, niet bij wet vastligt, maar door het bevoegd gezag moet worden genomen. Bevoegd gezag moet bepalen of er sprake is van "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu", die het doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk / noodzakelijk maken. Hierbij moet getoetst worden aan de richtlijnen in bijlage III van de Europese Richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie criteria met uitgangspunten per criterium: kenmerken van de activiteit, plaats van de activiteit en kenmerken van het potentiële effect (zie kader).

Tot mei 2017 kon bij een vormvrije m.e.r.-beoordeling bevoegd gezag de afweging maken in het kader van het moederbesluit en kon de inhoudelijke motivatie opgenomen worden als onderdeel van de toelichting / ruimtelijke onderbouwing van het moederbesluit. Sinds de wijziging van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage in mei 2017 kan dit echter niet meer en gelden voor een vormvrije m.e.r.-beoordeling nagenoeg dezelfde inhoudelijke en procedurele eisen als voor een "niet vorm-vrije" m.e.r.-beoordeling: bevoegd gezag moet separaat en voorafgaand aan het moederbesluit het m.e.r.-beoordelingsbesluit nemen en de hiervoor benodigde informatie moet in een separate notitie worden beschreven. Voor deze notitie is de term Aanmeldnotitie (vormvrije) m.e.r.-beoordeling gangbaar geworden.

Het gaat er in een m.e.r.-beoordeling niet zozeer om of de voorgenomen activiteit tot effecten leidt, maar om de afweging of er sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen die zouden moeten noodzaken tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure. Uitgangspunt hierbij is dat er in beginsel geen m.e.r.-procedure doorlopen hoeft worden, tenzij sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen.

Inhoudelijke richtlijnen m.e.r.-beoordeling (bijlage III Europese Richtlijn m.e.r.)

Kenmerken van de activiteit.

Bij de kenmerken van de activiteit moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- de omvang van het project,
- de cumulatie met andere projecten,
- gebruik van natuurlijke hulpbronnen,
- de productie van afvalstoffen,
- verontreiniging en hinder,
- het risico van zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering,
- risico's voor de menselijke gezondheid.

Plaats van de activiteit

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden, waarop de activiteiten van invloed kunnen zijn, moet in het bijzonder in overweging worden genomen:

- het bestaande grondgebruik,
- relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied,
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
 - wetlands
 - kustgebieden
 - berg- en bosgebieden
 - reservaten en natuurparken
 - gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen volgens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn)
 - gebieden waar de milieukwaliteitsnormen al niet worden nagekomen
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

Kenmerken van het potentiële effect.

- Bij de potentiële aanzienlijke effecten van de activiteit moeten in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging worden genomen:
- de orde van grootte en het ruimtelijk bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden),
- de aard van het effect,
- het grensoverschrijdend karakter van het effect,
- de intensiteit en de complexiteit van het effect,
- de waarschijnlijkheid van het effect,
- de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect,
- de cumulatie van effecten met de effecten van andere projecten,
- de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

1.3 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

De initiatiefnemer is de opsteller van het bestemmingsplan, in dit geval de gemeente Breda. Bevoegd gezag is het bevoegd gezag voor het moederbesluit, het bestemmingsplan, in dit geval ook de gemeente Breda.

De gemeente Breda heeft de bevoegdheden van initiatiefnemer en bevoegd gezag zowel bestuurlijk als ambtelijk gescheiden. Diegene die ambtelijk het besluit op de mer beoordeling voorbereidt is niet ook ambtelijk opdrachtgever. Hetzelfde geldt voor de bestuurlijke beslissingsbevoegdheid en opdrachtgeverschap, deze liggen bij verschillende wethouders.

1.4 Leeswijzer

Deze aanmeldnotitie volgt de opbouw zoals opgenomen in wet- en regelgeving en gangbaar in de werkp praktijk. In hoofdstuk 2 is de plaats van de activiteit beschreven, een beschrijving van de kenmerken, waarden en aandachtspunten van de locatie waar de herinrichting / bestemmingswijziging plaatsvindt. Hoofdstuk 3 bevat een omschrijving van de kenmerken van de activiteit, een beschrijving van de herinrichting/bestemmingswijziging, bestaande uit de aard en omvang, de wijze van aanleg e.d. In hoofdstuk 4 zijn kenmerken van het potentiële effect, de mogelijke / verwachte belangrijke nadelige milieugevolgen, beschreven. Tot slot is in hoofdstuk 5 een conclusie opgenomen.

2 Plaats van de activiteit

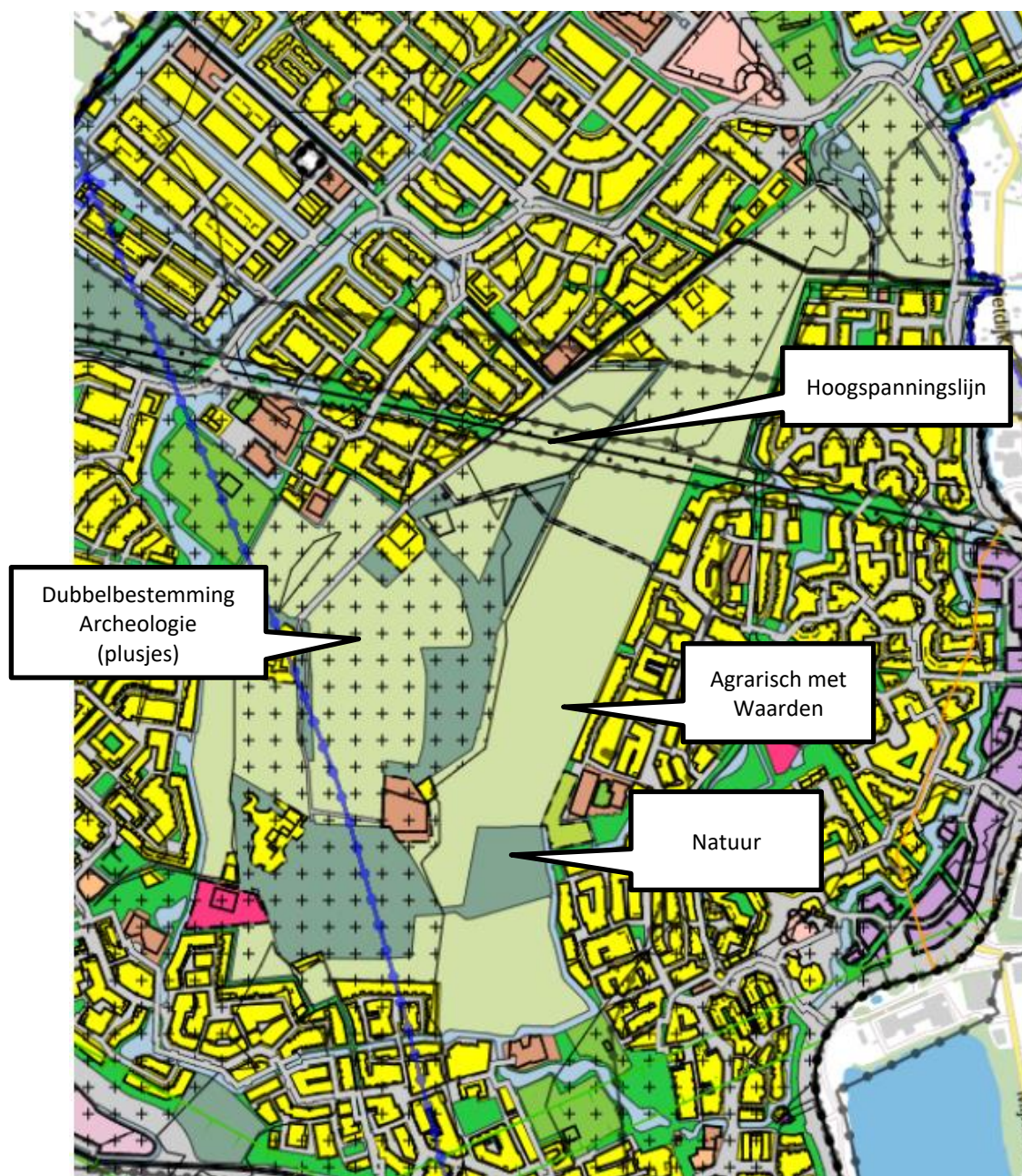
2.1 Projectlocatie en omgeving

Zoals in de inleiding en figuur 1.1 al aangegeven is de Landgoederenzone Haagse Beemden een 87,6 hectare groot gebied in de wijk de Haagse Beemden in het noordwesten van de gemeente Breda. De Landgoederenzone Haagse Beemden wordt aan drie zijden omsloten door de wijk Haagse Beemden. In het noorden wordt ze begrensd door de Emerparklaan. In het plan zijn enkel gronden betrokken welke in eigendom zijn van de gemeente Breda, enkele particuliere percelen gelegen in de Landgoederenzone Haagse Beemden maken geen onderdeel uit van het plan.

Figuur 2.1 Luchtfoto Landgoederenzone Haagse Beemden en omgeving (bron: Ontwerp Bestemmingsplan Landgoederenzone Haagse Beemden, Gemeente Breda/Antea Group, 2022)

Binnen het plangebied is het Bestemmingsplan 'Haagse Beemden' (vastgesteld op 27 september 2012 en onherroepelijk geworden op 28 december 2012) nog vigerend. Een groot deel van het plangebied heeft nu nog de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur- en landschaps-waarden'. Een deel van het plangebied heeft al de bestemming 'Natuur' (figuur 2.2). Lokaal liggen er bestemmingen 'Verkeer' en 'Water'. Tevens geldt voor delen van het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde - Archeologie' en is een aanduiding opgenomen voor de hoogspanningslijn

Figuur 2.2 Huidige bestemmingen (bron: ruimtelijke plannen.nl)

2.2 Ruimtelijk-functionele structuur

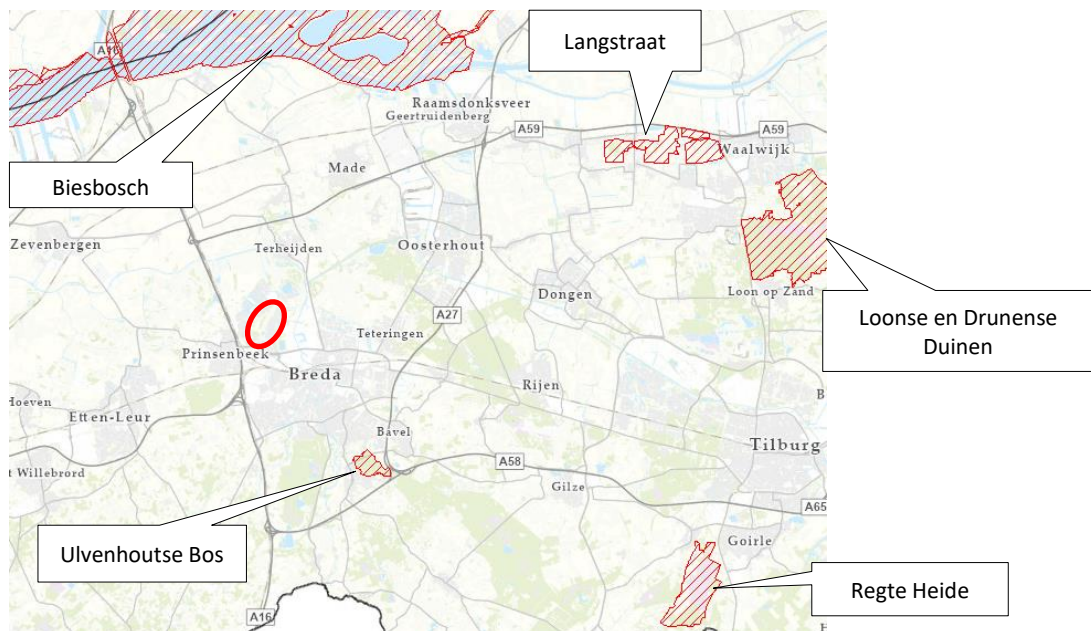
Huidige situatie

Landgoederenzone Haagse Beemden kent in de huidige situatie een gemengd gebruik. Delen van de landgoederenzone zijn agrarisch in gebruik, delen als natuur. In het gebied ligt een aantal, veelal kleinschalige extensief en routegebonden, recreatieve voorzieningen. De Landgoederenzone wordt grotendeels omgeven door de woonwijk Haagse Beemden, die het gebied als uitloopegebied gebruikt. Het uiterlijke karakter van de landgoederenzone varieert van meer grootschalig open in het centrale en westelijke deel van de landgoederenzone tot meer kleinschalig gesloten mozaïeklandschap aan de noordzijde (Natuur Balans – Limes Divergens / Copijn Landschapsarchitecten, 2022). Een deel van de Landgoederenzone maakt onderdeel uit van Landgoed Burgst en is beschermd als Rijksmonument. Daarnaast is er belangrijke cultuurhistorische waarde gelegen in de Landgoederenzone als onderdeel van het ontwerp van de woonwijk Haagse Beemden in de jaren 70 en 80, waarbij het landschap als uitgangspunt voor de wijk is genomen. Door het plangebied loopt nu nog een 150kV hoogspanningslijn. Deze wordt in de nabije toekomst ondergronds gebracht (zie paragraaf 2.4 autonome ontwikkelingen).

2.3 Gevoelige gebieden- en waarden

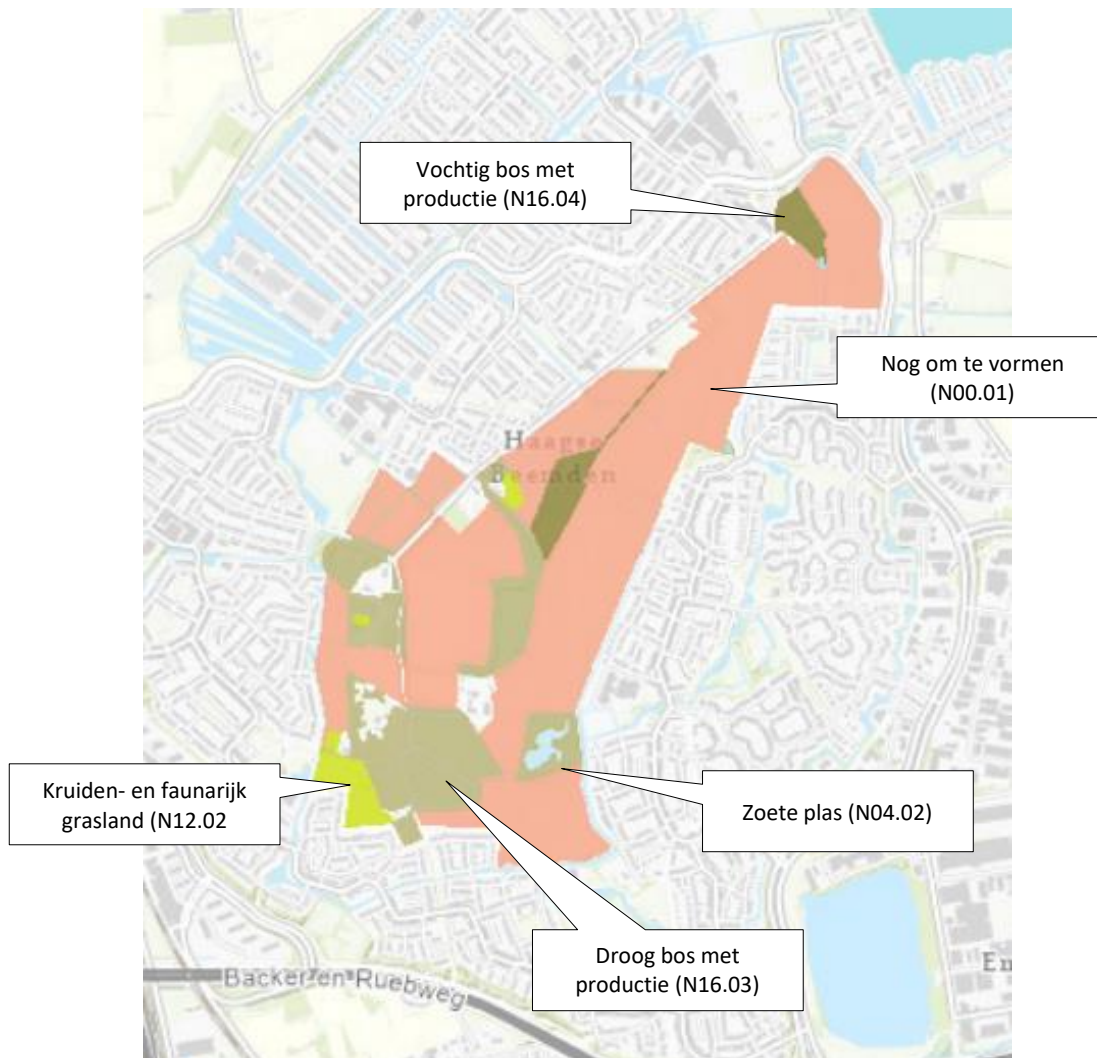
Natuur

De Landgoederenzone ligt niet in of direct nabij Natura 2000-gebied (figuur 2.3). Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is het Ulvenhoutse Bos aan de zuidoostzijde van Breda, op 6,5 km van de Landgoederenzone (figuur 2.5). Andere omliggende Natura2000 gebieden liggen op grotere afstand. Aan de Vlaamse zijde liggen ook Natura2000-gebieden, maar op grotere afstand dan het Ulvenhoutse Bos.

Figuur 2.3 Natura2000-gebieden (rood gearceerd) in de omgeving van de Landgoederenzone
(bron: kaartbank.brant.nl, provincie Noord-Brabant)

De Landgoederenzone maakt bijna geheel deel uit van het Natuurnetwerk Brabant (NNB, het Brabantse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (figuur 2.4).

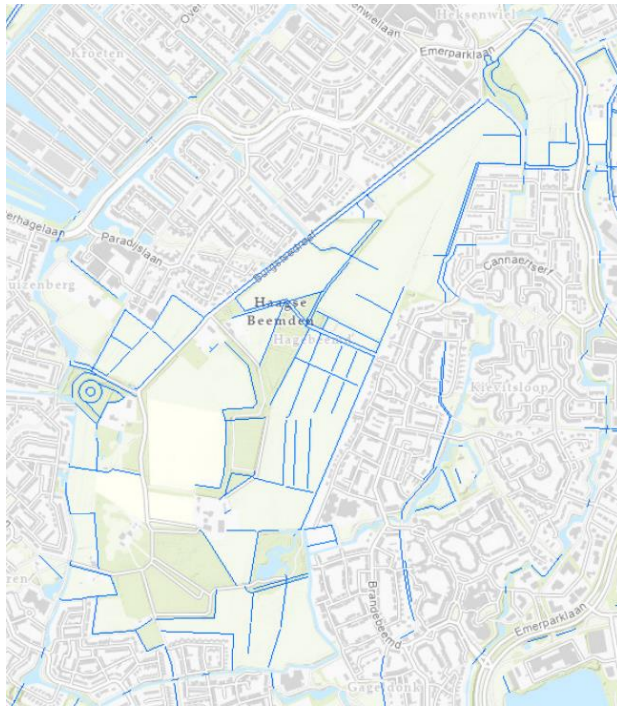
*Figuur 2.4 Natuur Netwerk Brabant met natuurbeheertypen
(bron: kaartbank.brabant.nl, provincie Noord-Brabant)*

Binnen het NNB van de Landgoederenzone Haagse Beemden zijn meerdere natuurdoel / beheertypen aangewezen (figuur 2.4). Centraal in het plangebied staan bosschages tussen de agrarische percelen. Deze bosschages zijn zowel Droogbos met productie (N16.03) als Vochtig bos met productie (N16.04). In en nabij de bosschages zijn waterpartijen gelegen (Zoete plas, N04.02). Tevens zijn in de omgeving nog enkele gronden ingericht als Kruiden- en faunarijk grasland (N12.02). Het merendeel van het plangebied is echter nog in gebruik als agrarische gronden, deze gronden zijn in het Natuur Netwerk Brabant aangeduid als Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting) (N00.01). De voorgenoemde omvorming is wat het bestemmingsplan beoogt.

Water

In de Landgoederenzone liggen diverse sloten en greppels (figuur 2.5). De Landgoederenzone ligt niet in of direct nabij gebieden met een beschermde status als waterwingebied, grondwater-beschermingsgebied, waterbergingsgebied of reserveringsgebied waterberging.

De Landgoederenzone is wel aangewezen als attentiezone waterhuishouding (gerelateerd aan de aanwijzing als Natuurnetwerk Brabant).

*Figuur 2.5 Sloten en greppels in de Landgoederenzone
(bron: kaartbank.brabant.nl, provincie Noord-Brabant)*

Landschap / Aardkundig waardevolle gebieden

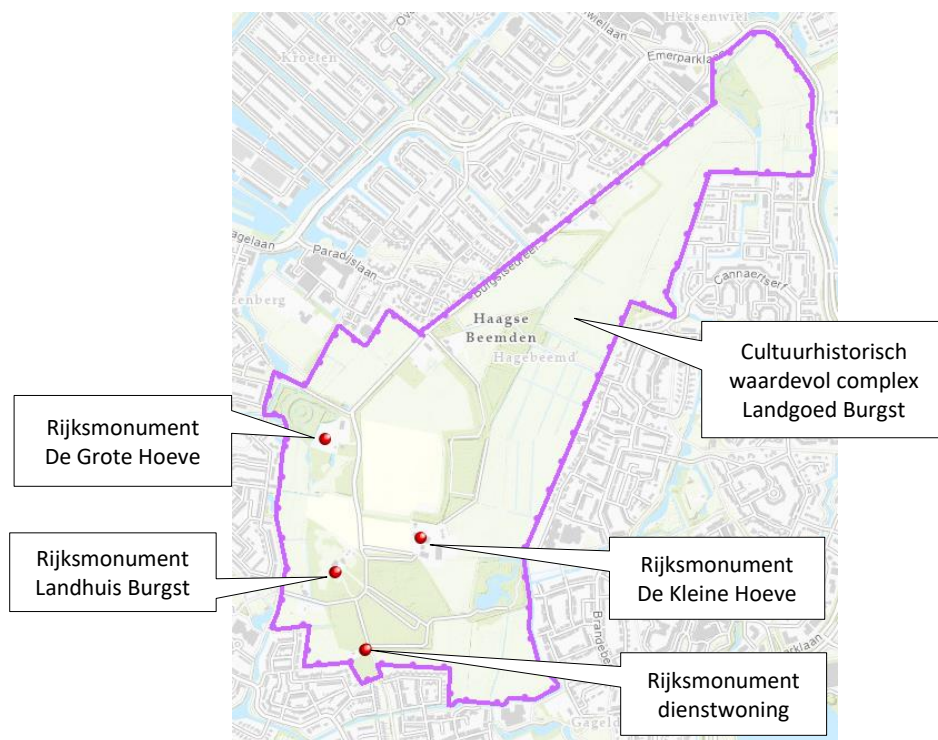
Het plangebied ligt niet in of nabij aardkundig waardevol gebied.

Cultuurhistorie

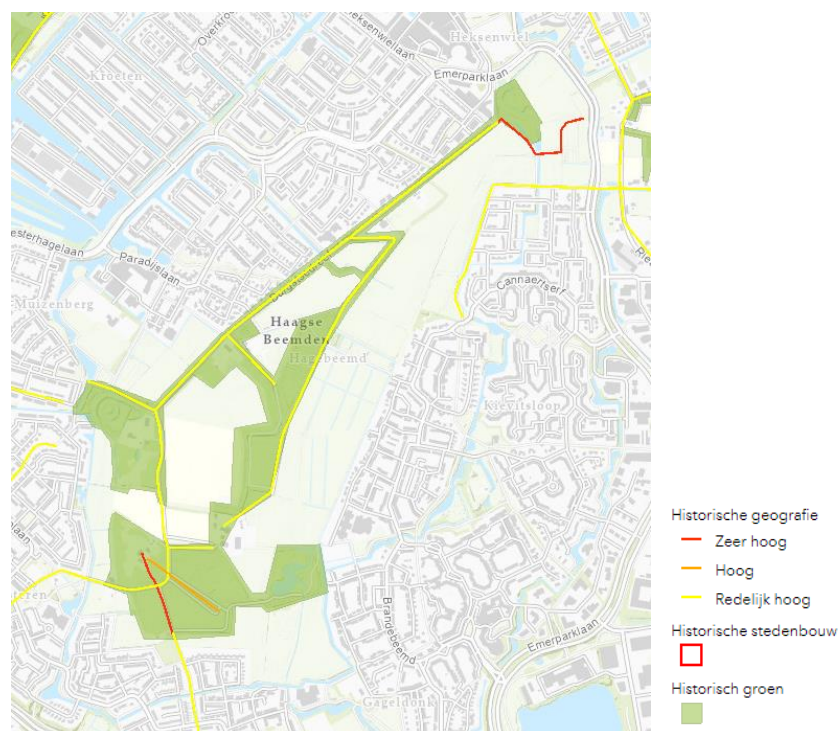
De Landgoederenzone heeft grote cultuurhistorische waarden. De waarde hangt vooral samen met het historische complex van het domein van Burgst, bestaande uit het ensemble van de Cingeltjes van Burgst, het middeleeuwse akkercomplex, de Grote en Kleine Hoeve en de omwalling die het geheel omspande. De gehele landgoederenzone is provinciaal aangeduid als complex van cultuurhistorisch belang en Rijksmonument (figuur 2.6). Binnen de landgoederenzone zijn diverse objecten aangewezen als Rijksmonument (figuur 2.6). Daarnaast zijn enkele groenstructuren en wegen aangeduid als historisch-geografisch waardevol (figuur 2.7). Daarnaast is de Landgoederenzone cultuurhistorisch waardevol van de als onderdeel van het ontwerp van de woonwijk Haagse Beemden in de jaren 70 en 80, waarbij het landschap als uitgangspunt voor de wijk is genomen.

De Landgoederenzone ligt niet in of nabij Unesco-Werelderfgoed, Beschermde Stads- of Dorpsgezicht en provinciaal aangewezen cultuurhistorisch waardevol vlak.

Voor een uitgebreide beschrijving van de cultuurhistorische waarde van de Landgoederenzone wordt verwezen naar het Inrichtingsplan Landgoederenzone Haagse Beemden (Natuur Balans – Limes Divergens / Copijn Landschapsarchitecten, 2022).

Figuur 2.6 Provinciaal aangewezen complex van cultuurhistorisch belang (paarse omlijning) en Rijksmonumenten (rode stippen) (bron: kaartbank.brabant.nl, provincie Noord-Brabant)

Figuur 2.7 Overige provinciaal aangeduide cultuurhistorische waarden: historisch waardevolle wegen (gele oranje en rode lijnen) en historische groenstructuren (groene vlakken) (bron: kaartbank.brabant.nl, provincie Noord-Brabant)

Archeologie

In de Landgoederenzone ligt één archeologisch monument (AMK), de Cingeltjes van Burgst en één gebied met behoudens-waardige archeologische waarde (figuur 2.8). Daarnaast heeft het oostelijk deel van de Landgoederenzone een middelhoge tot hoge archeologische verwachtingswaarde (figuur 2.8). De verwachtingswaarde van het westelijk deel van de Landgoederenzone is laag. De Landgoederenzone ligt niet in of nabij provinciaal aangewezen archeologisch waardevol landschap.

Figuur 2.8 Uitsnede beleidsadvieskaart gemeente Breda (bron: gemeente Breda)

Toets aan gevoelige gebieden bijlage III Europese richtlijnen

De Landgoederenzone en omgeving maakt onderdeel uit van de volgende in bijlage III genoemde gevoelige gebieden: landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang (zie beschrijving hierboven).

De Landgoederenzone en omgeving maakt geen onderdeel uit van de volgende in bijlage III genoemde gevoelige gebieden: wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, Vogel-/Habitatrichtlijngebieden, gebieden waar de milieukwaliteitsnormen al niet worden nagekomen, gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid (de Landgoederenzone wordt wel omgeven door woonwijk de Haagse Beemden).

2.4 Autonome ontwikkelingen

Verkabeling 150 kV verbinding

Tennet en de gemeente Breda zijn voornemens de 150 kV hoogspanningslijn door de Haagse Beemden en daarmee ook door de Landgoederenzone Haagse Beemden ondergronds te brengen / te verkabelen. Dit om de bovengrondse masten met geleiders weg te halen en de verbinding ondergronds en daarmee uit het zicht te brengen. Het verkabelen wordt naar verwachting in de loop van 2023 uitgevoerd, deels door gestuurde boringen, deels in een open ontgraving. Voor de verkabeling is een bestemmingsplan opgesteld (vastgesteld 30 september 2021), in het kader waarvan diverse milieuonderzoeken en een aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn opgesteld. Op basis van de aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling heeft de gemeente Breda besloten dat er geen sprake is van belangrijke nadelige milieugevolgen die noodzaken tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure. In paragraaf 4.11 wordt onderzocht of er sprake is van cumulatie van effecten van herinrichting / herbestemming Landgoederenzone Haagse Beemden met de effecten van de verkabeling 150 kV.

Figuur 2.9 Tracé verkabeling 150 kV (bron: Gemeente Breda (2022). Bestemmingsplan Verkabeling 150 kV)
 a. Totaaltracé. B. detail ter hoogte van landgoederenzone Haagse Beemden.

Overige autonome ontwikkelingen

Er geen andere ontwikkelingen in en direct rond het plangebied waarvan de effecten zouden kunnen cumuleren met die van herinrichting / herbestemming van de Landgoederenzone.

3 Kenmerken van de activiteit

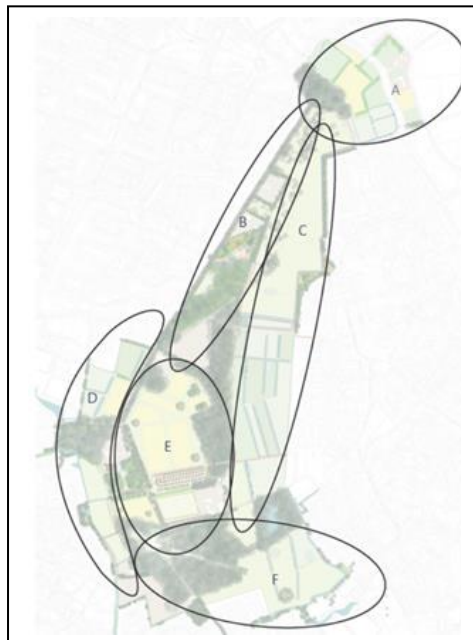
Om invulling te kunnen geven aan de status als Natuurnetwerk Brabant (NNB) wordt een deel van de Landgoederenzone Haagse Beemden heringericht ten behoeve van de beoogde natuur-beheertypen. Het primaire doel is realisatie van de NNB in de Landgoederenzone. De natuur-ontwikkeling vindt plaats in een gebied dat vrijwel geheel onderdeel uitmaakt van het rijksmonumentale buitenplaatsensemble Burgst en ligt midden in de wijk Haagse Beemden. Dit vraagt afstemming tussen de natuur- en cultuurhistorische, landschaps- en recreatieve aspecten in het gebied. Om dit te borgen is een inrichtingsplan opgesteld door ecologisch bureau Natuur Balans – Limes Divergens en landschaps-/cultuurhistorisch ontwerp bureau Copijn Landschaps-architecten. In dit inrichtingsplan is vanuit een inventarisatie van de bestaande waarden in de Landgoederenzone en de beoogde doelstellingen vanuit natuur een integraal totaalbeeld voor herinrichting voorgesteld wat aan beide aspecten tegemoetkomt (Figuur 3.1). Dit in samen-spraak met o.a. de Rijkdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE), het waterschap en de wijk.

Het inrichtingsplan is vanuit vijf bouwstenen opgebouwd en vervolgens voor 5 zones ingevuld:

Bouwstenen:

- I. Cultuurhistorische identiteiten van deelgebieden als basis voor inpassingnatuurdoeltypen;
- II. Ecologische, landschappelijke en stedenbouwkundige dragers versterken;
- III. Beheer als onderdeel van de beeldregie;
- IV. Versterking van de landgoedidentiteit door samenhang in de vormgeving van utilitaire elementen binnen de Landgoederenzone Haagse Beemden;
- V. Een bescheiden routenetwerk.

Zones:

- Zone A: kleinschalig mozaïek cultuurlandschap met akkers en hooi-/ weilanden richting de Mark
- Zone B: open kamers met flexibele invulling in een stevig groen frame langs de Burgstsedreef
- Zone C: grootschalige open wei- en hooilanden tussen vloeigracht en boszone
- Zone D: open hooilanden tussen de Kersterenloop en de wal van Burgst
- Zone E: de historische kern 'binnen de wal van Burgst'
- Zone F: geënceneerd arcadisch landschap van huis Burgst

*Figuur 3.1a Integraal totaalbeeld herinrichting Landgoederenzone Haagse Beemden
(bron: Natuur Balans – Limes Divergens /Copijn Landschapsarchitecten, 2022).*

Natuurdoeltypen (vlakken)

N10.01 Nat schaalland (blauwgrasland en veldrusschraalland)
Kruidenrijke vegetatie (oud type boerengrasland) op natte bodem met een zeer hoge botanische waarde. Maaibeheer

N10.02 Vochtig hooiland
Bloemrijke graslanden op natte veen- en kleibodem (oud type boerengrasland). Maaibeheer

N12.03 Glanshaver hooiland
Zeer bloemrijke hooilanden van het glashaververbond op matige vochte gronden en voormalige cultuurgrasgronden en akkers. Maaibeheer eventueel met lichte nabeweidings.

N12.02 Kruidenrijk grasland
Kruiden- en faunairijk grasland dat (deels) beheerd wordt door middel van beweiding. In zuidelijke beheerseenheid door Brandrode runderen die zorgen voor het open houden van de graslanden. In de noordelijke begrazingseenheid door Exmoor-pony's gericht op de ontwikkeling van een beheersmatig geregisseerd mozaiek landschap met naast kruidenrijk grasland ook verruiging in de aangegeven zones. In de overige delen en stroken tussen akkers maaibeheer.

N12.05 Kruiden- en faunairijke akker
Akkers met maaivuchten (granen) met veel eenjarige akkerkruiden in de vorm van biologische akkerbouw met een natuurdoelstelling en een eigen zaadteelt en begeleid beheer.

N16.03 Droog bos (bestaand / nieuw)
Loofbos gedomineerd door zomereik en beuk (bestaand) en linde en zomereik en een natuurlijke onderbegroeiing en zoom en mantelvegetatie.

N16.03 Droog bos (nieuw) met accent op educatie
Loofbos gedomineerd door linde en zomereik aangevuld met extra soorten gericht op educatie over de voedselproductie van bos voor natuur en mens.

Natuurdoeltypen (lijnvormige elementen)

L01.06 Struweelhaag
Inheemse struiklaag als lijnvormig element met geen of beperkt aandeel van boomvormers.

L01.07 Laanbomen
Bestaande en nieuwe laanbomen langs Burgstsedreef (zomereik), laanstelsel Huis Burgst (beuk), boszone Wilderdpad: linde.

L01.08 Knotwilgen
Bestaande dan wel te (her)planten knotwilgen langs perceelsranden en sloten

Watergangen met natuurvriendelijke oever
Enkelzijdige vergraving van bestaande sloten tot flauwe oevers met een ruigte van inheemse oeverplanten en kruiden tot aan de waterlijn.

Kruidenrijke wal met steilranden
Herstel historische omwalling Burgst met kruidenrijke grasvegetatie en lokaal struweelaanplant. Open delen uitgevoerd met topklaag van (vrijkomende) schraal zand t.b.v. nestgelegenheid voor zandbijen en andere gravende insecten.

Boomgaard
Fruitbomen van historische fruitrassen in omrasterd en door schapen begraaasd kruidenrijk grasland.

Natuurdoeltypen (elementen)

L01.01 Poel
Geïsoleerd stilstaand water gevoed door grond- of regenwater met een rijke oevervegetatie van water- en moerasplanten en flauwe oevers (1:10 / 1:5) en een maximale ontgravingdiepte van 1.2 meter onder maaiveld.

L01.07 Solitaire bomen
Vrijstaande boom(groep) in open weilanden en akkerzone. Soorten in aanvulling op de omgeving: linde, zomereik, beuk, esdooier.

Overige inrichtingselementen

Afrastering t.b.v. beweiding
Standaard gaashekwerk met houten palen

Houten afrastering rond boomgroepen in weides en vangkraal

Wandelroutes
onverhard en onverlicht maaipad. Honden alleen aangelijnd toegestaan, ontoegankelijk voor fiets/gemotoriseerd verkeer.

Overige paden

Faunapassage Emerparkweg (bestaand)

Draaihek of klaphek in afrastering
Houten standaard draai- (1) of klaphek (2) conform HB huisstijl (nader uit te werken in DO)

Voetgangersbruggetje
Eenvoudig houten balkbrug conform HB huisstijl (nader uit te werken in DO)

Picknickbank
Houten standaard picknickbank conform HB huisstijl (nader uit te werken in DO)

Schotbalkstuw t.b.v. waterregulering
Standaard element in lijn met al aanwezige schotbalkstuw

Klepduiker in greppel (water alleen uit)

Doorgang voetgangersroute - wal van Burgst
Subtiel verbijzondering van oversteekmoment route (nader uit te werken in DO)

Figuur 3.1b Legenda bij integraal totaalbeeld herinrichting Landgoederenzone Haagse Beemden
(bron: Natuur Balans – Limes Divergens / Copijn Landschapsarchitecten, 2022).

Hieronder is een samenvatting gegeven van de beoogde herinrichting, gericht op die informatie die nodig is om in het vervolg van deze aanvraag te kunnen bepalen of de herinrichting leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Voor een uitgebreide(re) beschrijving van de herinrichting wordt verwezen naar het ontwerp-bestemmingsplan (Antea Group / Gemeente Breda, 2022) en inrichtingsplan (Natuur Balans – Limes Divergens / Copijn Landschapsarchitecten, 2022).

Bouwsteen I: Cultuurhistorische identiteiten als basis voor inpassing natuurdoeltypen

De landschappelijke identiteiten die in het gebied aanwezig zijn vormen de kapstok voor de inpassing van de verschillende natuurdoeltypen over het gebied.

Zone A: kleinschalig mozaïek cultuurlandschap met akkers en hooi-/ weilanden richting de Mark

Zone A is en blijft kleinschalig mozaïek cultuurlandschap. Binnen dit gebied worden de ecologische kansen op perceelniveau maximaal benut en wordt de ecologische en ruimtelijke samenhang van de al deels aanwezige groenstructuren verder vergroot. De volgende natuurdoeltypen worden beoogd: N10.01 Nat schaalland (blauwgrasland en veldrusschraalland), N12.03 Glanshaver hooiland, N12.02 Kruidenrijk grasland, N12.05 Kruiden- en faunarijke akker, N16.03 Droog bos, L01.06 Struweelhaag.

Zone B: open kamers met flexibele invulling in een stevig groen frame langs de Burgstsedreef

In zone B wordt het bestaande groene frame, van grote opgaande structuren van bos, lanen en houtwallen met daarbinnen open ruimtes die als erf of weiland in gebruik waren, verder verstevigd van dat met extra bosstroken, houtwallen en bomenrijen. Een deel van de kamers binnen dat frame zijn en blijven in gebruik als woning en tuin, weiland of erf. Binnen de nieuw te ontwikkelen delen wordt natuurbos ontwikkeld. In het noordelijk deel daarvan wordt een kleine bomenweide opgenomen met ruimte voor kleinschalige natuurlijke spelaanleidingen en informele zitplekken. De volgende natuurdoeltypen worden beoogd: N12.02 Kruidenrijk grasland, N16.03 Droog bos, Natuurbos – educatie, L01.06 Struweelhaag.

Zone C: grootschalige open wei- en hooilanden tussen vloeigracht en boszone

In de grootschalige en open zone C liggen kansen om te komen tot een grotere ecologische afwisseling van verschillende types wei en hooilanden. In het nattere zuidelijke deel worden verschillende types hooiland (variërend van nat schraalland, vochtig hooiland tot glanshaverhooiland) ontwikkeld. In het droge noordelijke deel wordt kruidenrijk grasland ontwikkeld in combinatie met verruiging. Met jaarrondbegrazingsbeheer door grote grazers ontstaat geleidelijk aan een mozaïek van verschillende vegetatietypen met hoge diversiteit in habitats voor flora en fauna. Cultuurhistorisch is het belangrijk dat in zone C de brede zichtlijn in noord-zuid richting in stand blijft waarbij de totale breedtemaat van deze ruimte beleefbaar blijft. Een deel van de knotwilgen die haaks op de noord-zuid gerichte zichtlijnen staan worden daarom verplant om dit te herstellen. In deelgebied C worden de volgende natuurdoeltypen beoogd: N10.01 Nat schaalland (blauwgrasland en veldrusschraalland); N10.02 Vochtig hooiland; N12.03 Glanshaver hooiland; N12.02 Kruidenrijk grasland; L01.06 Struweelhaag.

Zone D: open hooilanden tussen de Kersterenloop en de wal van Burgst

Zone D waarop het landgoed Burgst ligt blijft grotendeels zoals het nu is. Alleen de sloot wordt verbreed zodat een deel van de heldere opzet wordt teruggebracht. De bestaande hooilanden worden verder doorontwikkeld in een kleinschaligere maat en schaal dan de overige zones. De volgende natuurdoeltypen worden beoogd: N10.01 Nat schaalland (blauwgrasland en veldrusschraalland), N10.02 Vochtig hooiland, N12.02 Kruidenrijk grasland, N12.05 Kruiden- en faunarijke akker.

Zone E: de historische kern 'binnen de wal van Burgst'

In zone E, het hart van de Landgoederenzone Haagse Beemden bestaande uit het historische complex van het domein van Burgst met het ensemble van de Cingeltjes, het middeleeuwse akkercomplex, de grote en kleine hoeve en de omwalling die het geheel omspande, ligt de focus op de ontwikkeling van de historische akkercomplexen van monotone productieakkers tot kruiden- en faunarijke akkers die door hun maat en schaal een enorme verrijking opleveren qua biodiversiteit en ecologische betekenis. Behoud van de openheid van het centrale akkercomplex staat centraal. Voor het overige worden kleinschaliger biotopen toegevoegd die passend zijn bij het cultuurhistorisch agrarisch landschapsbeeld en extra biodiversiteit en variatie genereren zoals een hoogstamboomgaard, struweelhagen en bomengroepen. De volgende natuurdoeltypen worden beoogd: N12.02 Kruidenrijk grasland, N12.05 Kruiden- en faunarijke akker, L01.06 Struweelhaag.

Zone F: geënceneerd arcadisch landschap van huis Burgst

Het geënceneerde landgoed karakter wordt verder versterkt door het terugdringen van de oprukkende verwildering qua begroeiing in de noordoosthoek en het stileren van de al aanwezige groep bomen tot duidelijk 'clump' bomen die los in de ruimte staan. De begrazing met runderen wordt behouden om ervoor te zorgen dat het grasland hier een meer cultuuruitstraling zal houden. Naast de openheid ook het gecultiveerde parkachtige karakter van groot belang. Beoogde natuurdoeltypen zijn: N10.01 Nat schaalland (blauwgrasland en veldrusschraalland), N12.02 Kruidenrijk grasland, N16.03 Droog bos.

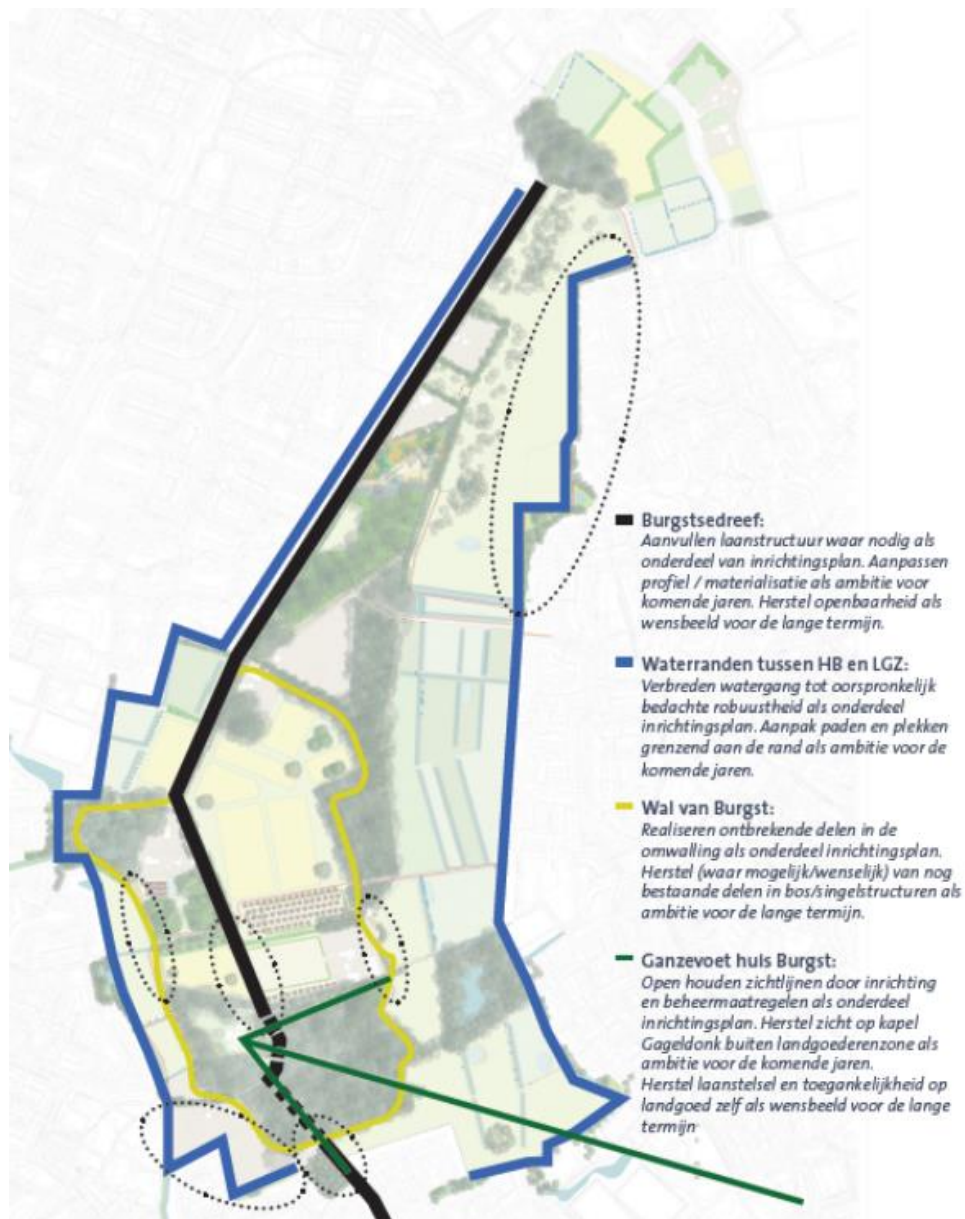
Bouwsteen II: ecologische, landschappelijke en stedenbouwkundige dragers versterken

In het inrichtingsplan wordt een viertal lijnvormige structuren versterkt (zie figuur 2.3):

- De laanstructuur van de Burgstsedreef wordt aangevuld tot een aansluitend geheel.
- De watergangen op de overgang tussen de wijk en de Landgoederenzone worden lokaal verbreed om ze meer kwaliteit te geven (ruimtelijk, cultuurhistorisch, ecologisch en recreatief). Uitzondering is het deel langs natte percelen om verdroging te voorkomen. Waar binnen de Landgoederenzone Haagse Beemden de oevers natuurlijkvriendelijker worden uitgevoerd, blijven de oevers van de omliggende watergangen steil. Hierdoor wordt ook het ruimtelijk scheidende karakter van de watergangen rondom de Landgoederenzone Haagse Beemden versterkt. Bovendien heeft verflauwing ecologisch geen meerwaarde gezien de slechte waterkwaliteit (door afwatering van water uit de wijk).
- Verbinden van de fragmenten en zo weer meer zichtbaar maken van de omwalling van de kern Burgst in combinatie met de aanleg van poelen.
- Openwerking van de zichtlijn op de oude Kapel van Gageldonk door opslag van wilg en ruigte langs de waterpartijen van de Nieuwe Kievitsloop selectief te verwijderen.

Bouwsteen III: beheer als onderdeel van de beeldregie

De identiteit van de Landgoederenzone Haagse Beemden als levend agrarisch cultuurlandschap wordt versterkt door beheer: hooilanden worden gemaaid, weilanden worden begraasd. Er wordt gebruik gemaakt van gedifferentieerd begrazingsbeheer.

Figuur 3.2 Versterking lijnvormige structuren Landgoederenzone Haagse Beemden
 (bron: Natuur Balans – Limes Divergens /Copijn Landschapsarchitecten, 2022).

Bouwsteen IV: versterking van de landgoedidentiteit door samenhang in de vormgeving van utilitaire elementen binnen de Landgoederenzone Haagse Beemden

Bij de herinrichting van de Landgoederenzone Haagse Beemden wordt gestreefd naar een gezamenlijke beeldtaal van elementen, om ook op dat schaalniveau het landgoedkarakter te versterken. Voorbeeld is het een gelijke kleur geven van luiken van boerderijen. In alle elementen is blank onbewerkt hout de basis. De manier hoe dat wordt toegepast is afhankelijk van de functie. De uitstraling is vooral functioneel: vorm volgt functie, onopvallend maar wel robuust en kwaliteitsvol.

Bouwsteen V: Een bescheiden routenetwerk

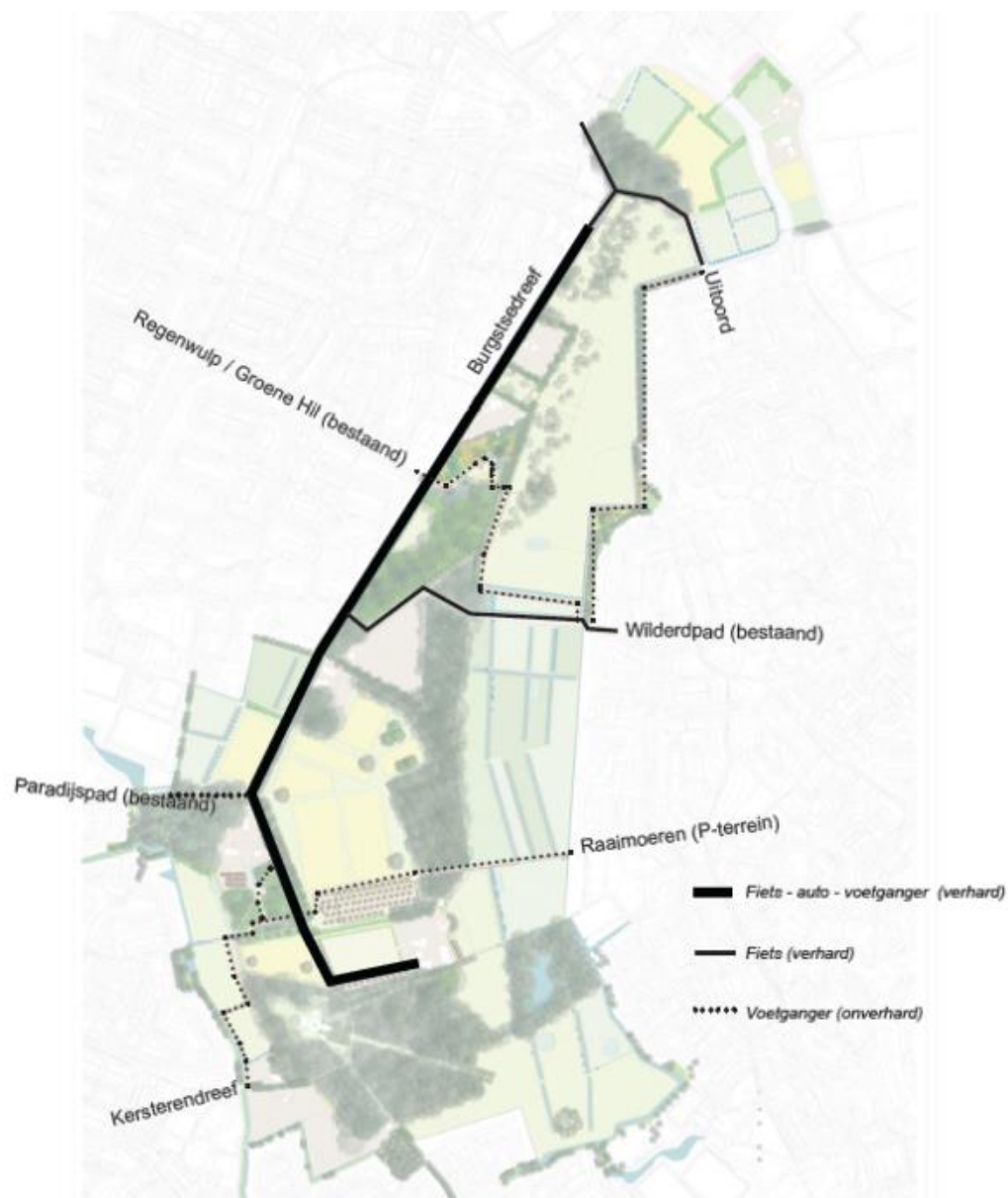
Als onderdeel van de herinrichting wordt een tweetal nieuwe recreatieve wandelroutes door de Landgoederenzone Haagse Beemden aangebracht en een kleine 'missing link' langs het Moerenpad gerealiseerd (buiten de Landgoederenzone Haagse Beemden) (figuur 3.3). Door die twee nieuwe wandelverbindingen wint de Landgoederenzone Haagse Beemden aan betekenis voor de omliggende wijken en worden de natuur- en landschapskwaliteiten van het gebied beter beleefbaar en wordt een gezond gebruik van de buitenruimte gestimuleerd. Uitgangspunt is dat de routes geen verstoring op mogen leveren voor de te ontwikkelen natuurwaardes en de beschermde cultuurhistorische waarden. Daarom wordt er maar op zeer beperkte schaal een aantal verbindingen gelegd en wordt er niet geïnvesteerd in een routing in noord-zuid richting die mogelijk verstoring voor wild in de bosranden op kan leveren. Bovendien worden er alleen onverharde wandelpaden aangelegd waarop (binnen de Landgoederenzone Haagse Beemden) honden alleen aangelijnd zijn toegestaan. De toegankelijkheid voor ander verkeer dan voetgangers wordt bij de entrees voorkomen door toevoegen van voorzieningen (klaphekjes/overklimbare hekjes etc.). Als aanvulling op de bestaande oost-west verbinding in het noordelijk deel langs het Wilderdpad wordt er zuidelijker een nieuwe oost-west wandelverbinding gerealiseerd tussen de Kersterendreef en de Raaimoeren. Deze verbinding is op de schaal van de Landgoederenzone Haagse Beemden een logische aanvulling qua verdeling van het aantal doorsteken. Bovendien kan daarmee het akkercomplex, de daar te ontwikkelen hoogstamboomgaard, de omgeving van de Kleine Hoeve en de (herstelde) omwalling van het complex Burgst beter beleefd worden. Daarnaast wordt er vanaf de bestaande wandelroute direct ten noorden van het Wilderdpad een verbinding gemaakt richting het voetpad tussen de Regenwulp en de Groen Hil zodat men deze oost-west verbinding niet half via het fietspad en half via een wandelpad hoeft te lopen, maar volledig los van het fietspad kan worden genomen. Deze route wordt ter hoogte van de begrazingseenheid uitgerasterd zodat er geen verstoring van honden zal optreden. Tot slot wordt (buiten de Landgoederenzone Haagse Beemden) een kleine verbindende schakel aangelegd die het onverharde laarzenpad langs het Moerenpad verbindt met de wandelroute langs de Vloeigracht richting het Wilderdpad.

Inrichtingsmaatregelen

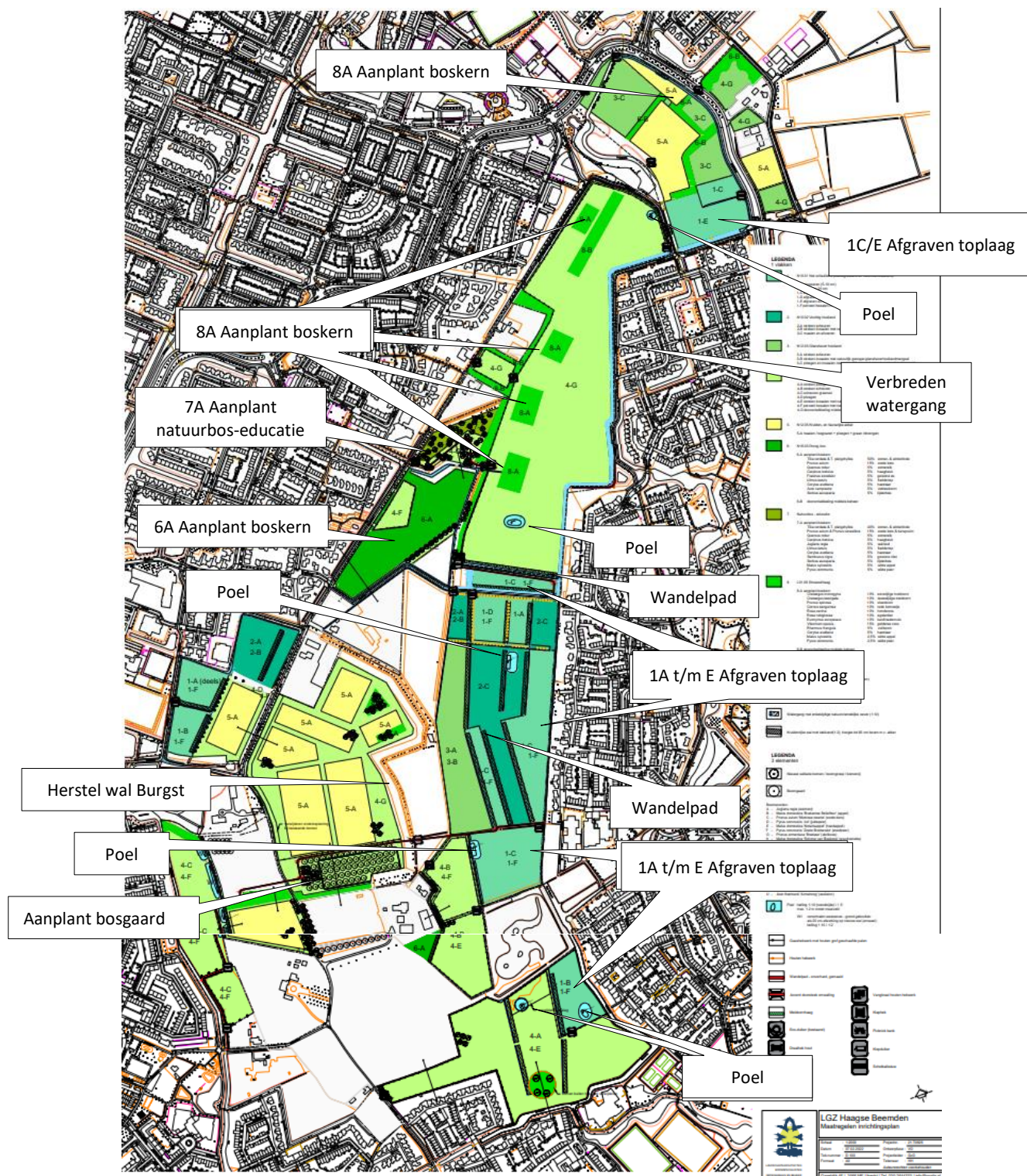
De bouwstenen zijn door Copijn Landschapsarchitecten op perceelsniveau uitgewerkt in inrichtingsmaatregelen. De belangrijkste voorgestelde inrichtingsmaatregelen zijn:

- (lokaal) afgraven van de toplaag (variërend van 5 tot maximaal 40 cm);
- (lokaal) ploegen/scheuren van de toplaag;
- (lokaal) opnieuw inzaaien;
- (lokaal) aanplant boskernen/bomen/boomgaard/hagen;
- (lokaal) aanleg kruidenrijke wal / herstel oorspronkelijk wal Burgst
- (lokaal) doorontwikkelen bossen/struwelen middels beheer;
- (lokaal) kap bomen;
- (lokaal) aanleggen poelen;
- (lokaal) aanleg natuurvriendelijke oevers langs watergangen;
- (lokaal) verbreden watergang;
- (lokaal) aanleg van stuwen;
- (lokaal) aanleg wandelpad (onverhard).

Figuur 3.4 geeft een globaal overzicht van de inrichtingsmaatregelen, die mogelijk tot milieueffecten kunnen leiden. Voor een compleet en meer detailoverzicht van de inrichtingsmaatregelen wordt verwezen naar bijlage 1.

Figuur 3.3 Versterking recreatieve structuur Landgoederenzone Haagse Beemden
(bron: Natuur Balans – Limes Divergens / Copijn Landschapsarchitecten, 2022).

Figuur 3.4 Inrichtingsmaatregelen (bron: Copijn Landschapsarchitecten, 2022). Zie bijlage 1 voor meer detail

Periode van werkzaamheden

Start van de herinrichting is voorzien begin 2023, afronding eind 2024. De doorlooptijd van de werkzaamheden is daarmee naar verwachting ca. 2 jaar.

Toets aan specifieke criteria bijlage III Europese richtlijnen

Gebruik natuurlijke hulpbronnen

Bij de herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone wordt niet in bijzondere mate gebruik gemaakt van natuurlijke hulpbronnen, zoals primaire grondstoffen (zoals zand/klei) of (drink)water. Aanleg van elementen van de herinrichting vragen in enige mate om bouwstoffen en water, maar niet op grote schaal. Er wordt zoveel als mogelijk gewerkt met een gesloten grondbalans, waarbij in het gebied vrijkomende grond elders in het gebied wordt hergebruikt.

Productie afvalstoffen

De herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone leidt niet in belangrijke mate tot productie van afvalstoffen. Bij het grondverzet wordt zoveel als mogelijk gewerkt met een gesloten grondbalans, waarbij in het gebied vrijkomende grond elders in het gebied wordt hergebruikt. Bewegingen van vrachtwagens en bouw materieel leidt tot enige uitstoot van luchtverontreinigende stoffen, maar in relatief beperkte mate en zonder wezenlijke effecten op de luchtkwaliteit (zie ook hoofdstuk 4).

Risico zware ongevallen/rampen

De herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone is gezien de aard van de activiteiten en de ligging geen activiteit met belangrijke veiligheidsrisico's of risico's op rampen. De herinrichting/herbestemming is ook niet in bijzondere mate gevoelig voor de gevolgen van klimaatverandering: het draagt juist bij aan het beheersen van gevolgen van klimaatverandering in de omgeving door de realisatie van extra groen en water.

Risico's menselijke gezondheid

De herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone leidt niet tot risico's voor de menselijke gezondheid. De uitstoot van geluid en luchtverontreinigende stoffen is tijdelijk en beperkt en er zijn geen veiligheidsrisico's (zie hoofdstuk 4). Herinrichting/herbestemming draagt juist positief bij aan de gezondheid door de realisatie van extra groen en beweegmogelijkheden.

4 Beoordeling verwachte milieueffecten

4.1 Wijze van onderzoek

4.1.1 Relevante milieuaspecten

Het karakter van de voorgenomen activiteit in relatie tot de waarden op de locatie bepaalt welke milieuaspecten relevant zijn. Bij de herinrichting / herbestemming van de Landgoederenzone Haagse Beemden ten behoeve van natuur is met name het effect op de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de landgoederenzone van belang. Daarnaast zijn het effect op de en ondergrond- en water een aandachtspunt en het effect van uitbreiding van de recreatieve voorzieningen. Tijdens de aanleg kan hinder worden ervaren door de werkzaamheden en aan- en afvoer van materiaal. Tenslotte wordt voor de volledigheid de (externe) veiligheidssituatie beschouwd. Tabel 4.1 geeft een overzicht van de beoordelingsaspecten.

Tabel 4.1: Overzicht beoordelingsaspecten

Thema	Aspecten
Landschap en aardkundige waarden	Effect op landschappelijke structuren, elementen en ruimtelijk-visuele kwaliteit (zichtlijnen, openheid) Effect op aardkundige waarden
Cultuurhistorie	Effect op cultuurhistorische waarden
Archeologie	Effect op archeologische waarden
Bodem	Effecten op bodemopbouw- en kwaliteit
Water	Effect op oppervlaktewater Effect op grondwater Effect op de waterkwaliteit
Natuur	Effect op beschermde gebieden (Natura2000 / NNB) Effect op beschermde soorten
Hinder (gebruiksfasen en aanlegfasen)	Verkeershinder Geluidhinder Luchtkwaliteit
(Externe) Veiligheid	Veiligheidsrisico's

Met bovenstaand beoordelingskader worden tevens de criteria van bijlage III van de Europese richtlijn milieubeoordeling "gedekt". Apart wordt ingegaan op een aantal specifieke criteria uit de Europese Richtlijn: grensoverschrijdend karakter, cumulatie, complexiteit en omkeerbaarheid van de effecten.

4.1.2 Wijze van onderzoek

Op basis van beschikbare informatie

De effectbeschrijving geschiedt op basis van beschikbare gegevens en de reeds verrichte onderzoeken ten behoeve van het ontwerp-bestemmingsplan (Gemeente Breda / Antea Group, 2022). De inhoudelijke informatie van de gebieds- en milieuonderzoeken is niet integraal herhaald in deze aanmeldingsnotitie. Voor achtergrondinformatie wordt verwezen naar het bestemmingsplan en bijbehorende onderzoeken. Er zijn ten behoeve van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling geen aanvullende onderzoeken verricht. De effecten worden kwalitatief beschreven en op basis van expert judgement beoordeeld op belangrijkheid.

Aanleg en gebruiksfase

In de effectbepaling wordt daar waar relevant en mogelijk onderscheid gemaakt in de effecten gedurende de aanlegfase en de effecten tijdens het gebruik na realisatie.

Cumulatie

In de effectbepaling wordt stilgestaan met het eventueel samenvallen van effecten van de herinrichting /herbestemming met effecten van andere ontwikkelingen in de omgeving. Dit om na te gaan of effecten van de herinrichting/herbestemming samen met effecten elders leiden tot meer of andere hinder dan de effecten van de herinrichting/herbestemming op zichzelf. Het onderzoek naar cumulatie houdt niet in dat de effecten van andere ontwikkelingen in het gebied worden beschreven of worden beoordeeld.

4.2 Landschap en aardkundige waarden

Effecten

In het inrichtingsplan voor de herinrichting / herbestemming van de Landgoederenzone is nadrukkelijk rekening met de aanwezige landschappelijke waarden in het gebied. Behoud en waar mogelijk herstel en versterking van de bestaande landschappelijke waarden is uitgangspunt geweest voor het inrichtingsplan. Het plan maakt geen nieuwe ontwikkelingen met grote landschappelijke effecten: de landschappelijke structuur blijft hetzelfde, waardevolle landschappelijke elementen worden ingepast en het plan heeft geen wezenlijke effecten op de ruimtelijke visuele kwaliteit in het gebied (zichtlijnen, openheid, contrasten openheid-geslotenheid e.d.). Bij de herinrichting ten behoeve van natuur is ervoor gekozen deze aan te laten sluiten op de bestaande landschappelijke structuren, elementen en waarden. Er is daarmee geen sprake van belangrijke nadelige milieugevolgen op het aspect landschap.

De Landgoederenzone ligt niet of direct nabij aardkundige waardevol gebied. Herinrichting leidt daarmee niet tot een effect op aardkundige waarden.

Conclusie

Voor het aspect Landschap/aardkundige waarden zijn er geen belangrijke nadelige milieugevolgen.

4.3 Cultuurhistorie

Effecten

In het inrichtingsplan voor de herinrichting / herbestemming van de Landgoederenzone is nadrukkelijk rekening met de aanwezige cultuurhistorische waarden in het gebied. Behoud en waar mogelijk herstel en versterking van de bestaande cultuurhistorische waarden is uitgangspunt geweest voor het inrichtingsplan. Het plan maakt geen nieuwe ontwikkelingen met wezenlijke effecten op cultuurhistorische waarden. De rijksmonumentale waarden / waarden van het cultuurhistorische waardevol complex zijn ingepast. Bij de herinrichting ten behoeve van natuur is ervoor gekozen deze aan te laten sluiten op de bestaande cultuurhistorische structuren, elementen en waarden. Er is daarmee geen sprake van belangrijke nadelige milieugevolgen op het aspect cultuurhistorie.

Conclusie

Voor het aspect Cultuurhistorie zijn er geen belangrijke nadelige milieugevolgen.

4.4 Archeologie

Effecten

Bij de herinrichting van de Landgoederenzone wordt lokaal de toplaag afgegraven ten behoeve van natuurontwikkeling. Dit leidt tot verstoring van het bodemprofiel en daarmee mogelijk tot aantasting van archeologische waarden. Er zijn geen graafwerkzaamheden voorzien op de locaties van het archeologisch monument en in het gebied met behoudenswaardige archeologische waarde. Daar waar graafwerkzaamheden voorzien zijn in gebied met middelhoge tot hoge archeologische verwachtingswaarde geldt vanuit de dubbelbestemming een onderzoekspllicht voorafgaand aan verstoring. Daarmee is het archeologie belang geborgd in de plan- en besluitvorming en worden belangrijke nadelige effecten op archeologische waarden voorkomen.

Conclusie

Voor het aspect Archeologie zijn er geen belangrijke nadelige milieugevolgen

4.5 Bodem

Verwachte effecten

Bij de herinrichting van de Landgoederenzone wordt lokaal de toplaag afgegraven ten behoeve van natuurontwikkeling. Dit leidt tot verstoring van het bodemprofiel. Het betreft algemeen voorkomende bodemtypen: er gaan geen bijzondere bodemwaarden verloren. Vergraving leidt tot bodemverzet. Streven is om vrijkomende grond zoveel mogelijk in het gebied zelf her te gebruiken. Daar waar dit niet kan, wordt grond afgevoerd. In het kader van het bestemmingsplan is bodemonderzoek verricht. Het bodemonderzoek geeft geen aanwijzing voor belangrijke bodemvervuiling. Het merendeel van het gebied is bodemkwaliteitstechnisch als onverdacht beoordeeld. Lokaal zijn verontreinigingen aangetroffen. De onderzoeksresultaten van het bodemonderzoek levert geen beperkingen op ten aanzien van het voorgenomen gebruik. Herinrichting leidt niet tot nieuwe bodembedreigende activiteiten.

Conclusie

Voor het aspect Bodem zijn er geen belangrijk nadelige milieugevolgen.

4.6 Water

Oppervlaktewater

Lokaal wordt het watersysteem aangepast ten behoeve van de natuurontwikkeling. Bij de aanpassing is behoud en waar kan het mogelijk is verbetering van het watersysteem uitgangspunt. De aanpassing is niet dermate grootschalig dat er wezenlijk effect optreedt op het watersysteem in de omgeving.

Grondwater

Lokaal wordt ten behoeve van de natuurontwikkeling de toplaag afgegraven met als effect dat het maaiveld dicht bij het grondwater komt te liggen, wat gunstig is voor natuurontwikkeling. Het betreft geen wezenlijke vernatting van gebieden en er is geen sprake van effect op grondwaterstanden in de omgeving.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit is niet gebiedsdekkend bekend, maar hangt naar verwachting samen met het historisch en huidig (agrarisch) gebruik. Er zijn geen aanwijzingen voor belangrijke waterverontreinigingen. Herinrichting leidt niet tot nieuwe waterkwaliteit bedreigende activiteiten.

Drinkwaterwinning / grondwaterbescherming

De Landgoederenzone is niet in of direct nabij drinkwaterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied gelegen. Herinrichting van de Landgoederenzone heeft hierop geen effect.

Conclusie

Voor het aspect Water zijn er geen belangrijk nadelige milieugevolgen.

4.7 Natuur

De herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone is bedoeld om de natuurwaarden te vergroten. Dat neemt niet weg dat werkzaamheden ten behoeve van de herinrichting niet te koste kunnen gaan van bestaande natuurwaarden. De volgende werkzaamheden kunnen effect hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- De hoge vegetatie in het plangebied wordt gedeeltelijk verwijderd;
- Enkele knotwilgen worden gekapt;
- Opgaande vegetatie wordt verwijderd;
- Er is sprake van geluidsverstoring/optische verstoring gedurende de werkzaamheden;
- Een watergang wordt gedempt;
- Er worden gebieden geplagd en gemaaid.

De mogelijke effecten zijn in een natuurtoets (bureaustudie + terreinbezoek) onderzocht. Hieronder de samenvatting van de conclusies van de natuurtoets.

Natura 2000-gebieden

De Landgoederenzone ligt niet in of direct nabij Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is het Ulvenhoutse Bos aan de zuidoostzijde van Breda, op 6,5 km van de Landgoederenzone. Daarmee kunnen op voorhand de meeste effecten op Natura2000 zoals bijvoorbeeld ruimtebeslag, verdroging/vernatting, verstoring door geluid/licht e.d. worden uitgesloten. Enig mogelijk relevant effect is verzuring/vermesting door toename van stikstof.

Maar ook dit effect kan op voorhand worden uitgesloten. In de realisatiefase leiden aanlegwerkzaamheden tijdelijk tot een toename van stikstof. In de gebruiksfase kan uitbreiding van de recreatieve voorzieningen leiden tot extra verkeer van en naar de Landgoederenzone. Naar verwachting is dit effect echter beperkt: de uitbreiding van recreatieve voorzieningen is beperkt en extensief/routegebonden (paar onverharde wandelpaden). Naar verwachting worden deze voorzieningen vooral gebruikt door inwoners van de Haagse Beemden die daar op de fiets of te voet naar toe gaan. Tegenover de (beperkte) toename van stikstof staat het verdwijnen van het huidige agrarisch gebruik (en daarmee stikstofuitstoot) en de vervanging daarvan door natuur (zonder uitstoot van stikstof). Deze afname van stikstofuitstoot door de functieverandering is groter dan de beperkte en (deels) tijdelijke toename van stikstofuitstoot. Per saldo leidt herinrichting / herbestemming van de Landgoederenzone daarmee tot een afname van stikstof op omliggende Natura2000-gebieden ten opzichte van het huidige gebruik.

Natuurnetwerk Brabant

Hoofddoel van de herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone is het invullen van het Natuurnetwerk Brabant. Het plan heeft daarmee een positief effect op Natuurnetwerk Brabant. De bestaande natuurgebieden zijn in het plan ingepast en ondervinden geen negatief effect. Lokaal kan tijdens de herinrichting sprake zijn van een tijdelijk negatief effect zoals bijvoorbeeld verdroging/vernatting of verstoring door geluid/licht. Door het lokale en tijdelijk karakter is geen sprake van een belangrijk nadelig milieueffect.

Soorten

Vogels

In het recente verleden is in en rond het plangebied een aantal vogelsoorten waargenomen waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd is (categorie 1 t/m 4). Tijdens een veldbezoek is een overvliegende buizerd waargenomen. Overige soorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet waargenomen tijdens het terreinbezoek. Effect op gebouwbewonende soorten (zoals huismus, gierzwaluw) worden niet verwacht. Er worden geen gebouwen gesloopt en er is geen achteruitgang in leefgebied te verwachten. Nestlocaties van boombewonende soorten (zoals buizerd, havik, sperwer, ransuil en boomvalk kunnen nog niet worden uitgesloten. Tijdens veldbezoek zijn zes nesten aangetroffen die in potentie geschikt zijn als jaarrond beschermd nest. Tevens is een koppel van de havik waargenomen. De nesten liggen op locaties die niet verloren gaan als gevolg van het voornemen. Daarmee kunnen effecten worden voorkomen door rekening te houden met de nesten gedurende de uitvoering (niet werken binnen 75 meter afstand van de nesten in het broedseizoen). Indien de noodzaak toch hoog is om binnen de 75 meter zone te werken binnen het broedseizoen, dan kan het nest worden bezocht door een ecooloog om te constateren of het nest in gebruik is genomen. Indien het nest in gebruik is dan worden werkzaamheden uitgesteld, maar indien het nest onbewoond is kunnen de werkzaamheden alsnog doorgaan.

In het plangebied is een nestkast aangetroffen van vermoedelijk een bosuil. Echter, de kast was bevestigd aan een gebouw (dat niet verdwijnt). Er zijn geen nestlocaties / nestkasten gevonden van Steenuil. Maar er is een groot aantal knotwilgen aanwezig waar steenuilen gebruik van kunnen maken. De te kappen knotwilgen zijn vrij jong en hebben weinig holtes. De bomen zijn aanvullend onderzocht en bleken ongeschikt te zijn om als nestlocatie te dienen voor steenuilen. Wel zijn elders in het plangebied knotwilgen aanwezig waar potentiële nestlocaties aanwezig kunnen zijn. Voor wat betreft de steenuil gaan tevens geen nestlocaties verloren als gevolg van het voornemen. Voor de steenuil geldt dat het leefgebied en de nestlocatie het gehele jaar door beschermd is. Potentieel aanwezige steenuilen zullen in het gebied echter gewend zijn aan soortgelijke werkzaamheden door het landbouwkundig gebruik van de percelen rondom de knotwilgen. De werkzaamheden leiden tot een verbetering in het voedselaanbod van het

omliggende gebied voor de steenuil en er gaat geen leefgebied of nestlocatie verloren. Derhalve kunnen de werkzaamheden zorgvuldig worden uitgevoerd door buiten de broedperiode van februari t/m juli te werken in de omgeving van de geschikte knotwilgen. Tijdens het terreinbezoek zijn enkele categorie 5-soorten waargenomen (boomklever, ekster, grote bonte specht, koolmees en pimpelmees). Nesten van de categorie 5 vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving.

Tijdens de terreinbezoeken zijn enkele algemene broedvogels waargenomen (o.a. fazant, houtduif, meerkoet, merel, roodborst, staartmees, wilde eend en winterkoning). De bosschages, watergangen (oeveren) en overige vegetatie in en rondom het plangebied bieden nestgelegenheid aan deze algemene soorten. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wnb (artikel 3.1). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wnb aan de orde.

Vleermuizen

In het plangebied gaan geen verblijfplaatsen in gebouwen verloren. Wel wordt een aantal knotwilgen mogelijk gekapt of verplaatst in het plangebied. De knotwilgen bevatten enkele kleine gaten en scheuren, maar blijken na een controle ongeschikt te zijn voor vleermuizen.

In het plangebied zijn zeer veel lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als (essentiële) vliegroute voor vleermuizen. De routes blijven echter behouden. Enkel op de locatie waar knotwilgen worden verplaatst of gekapt kunnen gaten ontstaan in vliegroutes.

De knotwilgen zijn niet onderhouden als knotwilg en zijn hoog uitgegroeid. Ten opzichte van de laanstructuren in de directe omgeving vormt de knotwilgenlaan een verbinding tussen de woonwijk en het bosgebied in de Haagse Beemden. In de woonwijk zijn zeer waarschijnlijk verblijfplaatsen aanwezig, waardoor de bomenlaan een verbinding vormt tussen verblijfplaatsen en foerageergebied. Derhalve kan de laan een essentiële vliegroute zijn voor vleermuizen.

De bomenstructuren mogen derhalve niet zomaar gekapt worden. De noordelijke bomenlaan is de meest aaneengesloten route en tevens wat betreft locatie het meest gunstig gelegen. Indien deze bomenstructuur (langs het fietspad) behouden kan blijven, zijn vervolgstappen niet aan de orde en kunnen de overige knotwilgen gekapt worden. Indien de bomenlaan niet behouden kan blijven dient nader onderzoek te worden uitgevoerd om het gebruik van de bomenlaan door vleermuizen te onderzoeken. Indien de structuur geen essentiële vliegroute blijkt te zijn dan kunnen de werkzaamheden zonder vervolgstappen doorgaan. Indien de route wel aantoonbaar als vliegroute wordt gebruikt door vleermuizen, dan dient alsnog een vervangende laanstructuur te worden aangebracht welke kan voldoen aan de functie voor de vleermuizen van de huidige bomenlaan.

In het plangebied zijn potentieel zeer waardevolle foerageergebieden gelegen voor vleermuizen. Het gebied heeft daarmee zeer waarschijnlijk een essentiële functie als foerageergebied voor vleermuizen. Door de ligging in stedelijk gebied zijn er mogelijk veel verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig in de woningen rondom de Haagse Beemden. Het gebied heeft daarmee zeer waarschijnlijk een essentiële functie als foerageergebied voor vleermuizen. Als gevolg van het voornemen gaat geen foerageergebied verloren. De nieuwe inrichting van het gebied zal een positief effect hebben op de biodiversiteit, waardoor het gebruik als foerageergebied voor de vleermuizen potentieel zal toenemen.

Overige zoogdieren

In het plangebied zijn geen sporen aangetroffen van de bever. De watergangen zijn over het algemeen vrij smal en er is onvoldoende aaneengesloten waterrijk biotoop aanwezig voor de bever om essentieel leefgebied te hebben binnen het plangebied. De bever is derhalve uitgesloten.

Het plangebied is zeer geschikt biotoop voor de eekhoorn. In knotwilgen worden over het algemeen geen eekhoornnesten gebouwd en in de knotwilgen zijn gedurende het terreinbezoek tevens geen nesten aangetroffen. Aangezien verder geen bomen worden gekapt blijven potentiële nesten van eekhoorns behouden.

Het plangebied is geschikt voor alle kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing), boom- en steenmarter en in mindere mate voor de das. Het plangebied blijft na herinrichting nog steeds geschikt voor de marterachtigen. De functie als foerageergebied blijft behouden. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd, waardoor te allen tijde geschikte uitwijk-mogelijkheden blijven bestaan als foerageergebied. Bij werklocaties waar werkzaamheden aan de bodem (graven, plagen) en opruimwerkzaamheden (weghalen van takkenhopen en rommel e.d.) plaatsvinden kunnen verblijfplaatsen verloren gaan. Dit dient nog nader onderzocht te worden. Als verblijfplaatsen worden aangetroffen kan negatief effect voorkomen worden door het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen (mitigatie).

Open graslanden waar begrazing plaatsvindt zijn niet geschikt voor verblijfplaatsen van marterachtigen, maar kunnen wel gebruikt worden als foerageergebied. Echter, hier kan wel gewerkt worden zolang de verblijfplaatsen in stand blijven. Het gebied gaat namelijk niet permanent verloren als foerageergebied en de werkzaamheden worden gefaseerd in het hele gebied uitgevoerd.

Amfibieën

De alpenwatersalamander is bekend in het gebied. Op locaties waar ruigtevegetatie verdwijnt, graafwerkzaamheden worden verricht of gemaaid wordt met zwaar materiaal kunnen effecten plaatsvinden op het landbiotoop van de alpenwatersalamander. Waterbiotopen worden door het voornemen niet aangetast, waardoor geen effecten ontstaan op essentieel voortplantings-biotoop. Wel is het noodzakelijk om in kaart te brengen waar de alpenwatersalamander voorkomt in het gebied en wat het daarbij behorende essentiële landbiotoop is. Eventueel negatief effect kan voorkomen worden door mitigerende maatregelen.

In het plangebied zijn wateren aanwezig welke geschikt zijn voor de poelkikker. De poelkikker is in- en in de omgeving van het plangebied echter niet bekend. De poelkikker is daarnaast een watergebonden soort, waardoor er geen effect wordt verwacht op eventueel voorkomende poelkikkers in het gebied. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Reptielen

Aan de rand van het plangebied is eenmalig een waarneming gedaan van een muurhagedis, maar dit betrof een dood exemplaar. In Breda is geen wilde populatie aanwezig en in het plangebied is geen geschikt biotoop aangetroffen van de soort. De muurhagedis kan binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vissen

De watergangen in het gebied zijn geschikt voor de grote modderkruiper. Werkzaamheden aan watergangen gaan niet plaatsvinden, waardoor effecten op voorhand kunnen worden uitgesloten. Eventuele effecten zijn te mitigeren door aanleg van nieuw leefgebied.

Insecten

In het plangebied kan de teunisbloempijlstaart en de tuimelaar (waterkever) worden verwacht. Aangezien waterbiotoop niet wordt beïnvloed is er geen effect op de tuimelaar.

In het plangebied zijn standplaatsen waargenomen van teunisbloemen. Aangezien de soort in het gebied kan voorkomen dienen op alle terreinen waar maaiwerkzaamheden en grondwerkzaamheden plaatsvinden nader onderzoek plaats te vinden naar het voorkomen van teunisbloempijlstaarten (voornamelijk de rupsen). Eventuele effecten zijn goed te mitigeren.

.

Kreeftachtigen en weekdieren

Op basis van het terreinbezoek worden beschermde kreeftachtigen en weekdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Zaadplanten, varens en bladmossen

Op basis van het terreinbezoek worden beschermde zaadplanten, varens en bladmossen niet verwacht door het grotendeels ontbreken van geschikt biotoop. Oevers en watergangen worden door het voornemen niet aangetast en over het algemeen vinden de werkzaamheden voornamelijk plaats op de graslanden. Op deze graslanden zijn geen unieke biotopen aangetroffen waar beschermde planten snel worden verwacht. Aangezien het gebied in de toekomst de bestemming natuur blijft behouden krijgen beschermde planten potentieel meer kans om tot uiting te komen in de momenteel zeer dichtbegroeide graslanden. Beschermde planten kunnen met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid worden uitgesloten.

Conclusie

Herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden (Natura2000 en NNB). Voor beschermde soorten is het onderzoek nog niet compleet om definitief de mogelijke effecten te kunnen bepalen: Er moet nog aanvullend onderzoek worden verricht. Maar op basis van de natuurtoets kan al wel gesteld worden dat mogelijke effecten mitigeerbaar zullen zijn (door de creëren van vervangende verblijfplaatsen en/of leefgebied). Er kan daarmee nu al worden gesteld dat de herinrichting-/herbestemming van de Landgoederenzone geen wezenlijk negatief effect zal hebben op populatieniveau van beschermde soorten.

Als invulling wordt gegeven aan de mogelijke mitigatieopgave uit vervolgonderzoek (en dat moet: is namelijk een wettelijke vereiste) is er voor het aspect Natuur geen sprake van een belangrijk nadelig milieugevolg.

4.8 Hinder

Verkeershinder

Het effect van de herinrichting en herbestemming op verkeer is beperkt. Tijdens de aanlegfase is sprake van graafwerkzaamheden. Streven is de vrijkomende grond her te gebruiken in het plangebied zelf. Het deel dat niet kan worden hergebruikt wordt door vrachtwagens afgevoerd. Mogelijk zal het wegverkeer in de directe omgeving van het plangebied enige hinder ondervinden van dit vrachtverkeer. Gezien de tijdelijkheid en het lokale karakter wordt dit niet beschouwd als een belangrijk nadelig milieugevolg.

De aanleg van aanvullende recreatieve voorzieningen leiden naar verwachting niet tot wezenlijke verkeershinder. De aanvullende voorzieningen zijn relatief beperkt in omvang en vooral gericht op extensieve, routegebonden recreatie (wandelen, fietsen).

Geluidhinder

Het effect van de herinrichting en herbestemming op geluid is beperkt. In aanlegfase wordt tijdelijk geluid veroorzaakt door graafmachines en vrachtwagenbewegingen. De omvang en tijdelijkheid is zodanig dat dit naar verwachting niet leidt tot een wezenlijke toename van geluidbelasting op de omgeving. De aanleg van aanvullende recreatieve voorzieningen leidt niet tot dusdanige toename van verkeer en recreanten dat dit leidt tot wezenlijke toename van geluid op de omgeving.

Luchtkwaliteit

Het effect van de herinrichting en herbestemming op luchtkwaliteit is beperkt. In aanlegfase leiden graafmachines en vrachtwagenbewegingen tot tijdelijke extra uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. De omvang en tijdelijkheid is zodanig dat dit naar verwachting niet leidt tot een wezenlijke afname van de luchtkwaliteit in de omgeving. De aanleg van aanvullende recreatieve voorzieningen leidt niet tot dusdanige toename van verkeer dat dit leidt tot een wezenlijke afname van luchtkwaliteit op de omgeving.

Geurhinder

Herinrichting en herbestemming heeft geen negatief effect op geur. Er worden geen nieuwe geurveroorzakende bronnen en/of geurgevoelige objecten gerealiseerd.

Lichthinder

Herinrichting en herbestemming heeft geen wezenlijk negatief effect op lichthinder. Er worden geen nieuwe lichtuitstotende bronnen gerealiseerd. Lokaal kan tijdens de aanlegfase mogelijk tijdelijk enige lichthinder optreden door vrachtwagen / graafmaterieel. Gezien de tijdelijkheid en het lokale karakter wordt dit niet beschouwd als een belangrijk nadelig milieugevolg. De aanleg van aanvullende recreatieve voorzieningen leidt niet tot dusdanige toename van verkeer dat dit leidt tot wezenlijke toename van lichthinder op de omgeving.

Conclusie

Voor het aspect Hinder zijn er geen belangrijke nadelige milieugevolgen.

4.9 (Externe) veiligheid

Effecten

De beoogde herinrichting/herbestemming heeft geen effect op de (externe) veiligheidsrisico's. Er is geen sprake van toename van gebruik/opslag/vervoer van gevaarlijke stoffen en er worden geen nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen bestaande risicocontouren gerealiseerd.

De herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone is gezien de aard van de activiteiten en de ligging geen activiteit met belangrijke veiligheidsrisico's of risico's op rampen.

Conclusie

Voor het aspect (externe) veiligheid zijn er geen belangrijke nadelige milieugevolgen.

4.10 Gezondheid

De herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone leidt niet tot risico's voor de menselijke gezondheid. De uitstoot van geluid en luchtverontreinigende stoffen is tijdelijk en beperkt en er zijn geen veiligheidsrisico's. Herinrichting/herbestemming draagt juist positief bij aan de gezondheid door de realisatie van extra groen en beweegmogelijkheden.

Conclusie

Voor het aspect gezondheid zijn er geen belangrijke nadelige milieugevolgen.

4.11 Grensoverschrijdend karakter, cumulatie, complexiteit en omkeerbaarheid van effecten

Grensoverschrijdend karakter

De aard en omvang van de effecten van herinrichting/herbestemming van de Landgoederenzone zijn beperkt en blijven grotendeels binnen de Landgoederenzone zelf en slechts in heel beperkte mate in de directe omgeving. Er is geen sprake van effecten op Vlaanderen.

Cumulatie

Verkabeling 150 kV

Figuur 4.1 laat zien waar de verkabeling 150 kV ligt ten opzichte van voorziene maatregelen in de Landgoederenzone Haagse Beemden. De verkabeling loopt deels door voorziene aanplant van (nieuwe) boskernen (6A en 8A) en deels door percelen waar beheermaatregelen zijn voorzien (4F en 4G). Dat vraagt om afstemming van werkzaamheden (eerst verkabelen, dan aanplant) en afstemming van aanplant/beheer op de eisen/beperkingen die er gelden op en rond het verkabelingstracé.

Figuur 4.1 Ligging Verkabeling 150 kV (links) irt maatregelen Landgoederenzone Haagse Beemden (rechts)
(bron links: Gemeente Breda, 2021 / bron rechts: Copijn Landschapsarchitecten, 2022)

In de aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling Verkabeling 150 kV Haagse Beemden is onderzocht of de verkabeling leidt tot belangrijk nadelige milieugevolgen. Conclusie van de aanmeldingsnotitie is, dat hier geen sprake van is. Voor de effecten van de Landgoederenzone Haagse Beemden kan hetzelfde worden geconcludeerd op basis van het eerder beschrevene in dit hoofdstuk 4. Onderstaand wordt onderzocht of de effecten van de verkabeling samen (cumulatief) met de effecten van herinrichting/herbestemming Landgoederenzone Haagse Beemden wel leiden tot belangrijke nadelige milieugevolgen.

Beide activiteiten hebben een positief effect op landschap en cultuurhistorie; De verkabeling door het verdwijnen van de hoogspanningslijnen en -masten, de herinrichting van de Landgoederenzone door het behoud, herstel en versterking van landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Er is geen sprake van negatieve effecten en daarmee ook geen sprake van cumulatie.

In beide activiteiten is sprake van vergraving en daarmee mogelijk van aantasting van archeologische waarden. De onderzoeksverplichting voorafgaand aan vergraving borgt dat belangrijk verlies van archeologische waarden wordt voorkomen dan wel wordt geaccepteerd door opgraving en onderzoek. Er is daarmee geen sprake van negatieve effecten en daarmee ook niet van cumulatie.

Beide activiteiten leiden tot bodemverzet. In beide activiteiten wordt het bodemverzet zoveel mogelijk beperkt en wordt vrijkomende grond zoveel mogelijk hergebruikt binnen het plangebied zelf. Een deel van de vrijkomende grond moet worden afgevoerd. In de aanlegfase kan daarmee sprake zijn van cumulatie van effecten. Door het zoveel mogelijk hergebruiken van grond worden belangrijk nadelige milieugevolgen voorkomen. Beide activiteiten leiden niet tot negatieve effecten op de bodemkwaliteit en daarmee ook niet tot cumulatie van effecten op bodemkwaliteit.

Ten behoeve van de verkabeling is in de aanlegfase bemaling nodig. Dit heeft tijdelijk effect op de grondwaterstanden. Door maatregelen als retourbemaling worden de effecten zo beperkt mogelijk gehouden en is er geen sprake van belangrijk nadelige milieugevolgen. Herinrichting van de Landgoederenzone is juist gericht op verbetering van de waterhuishouding. Er is daarmee geen sprake van cumulatie met tijdelijke negatieve effecten van de verkabeling tijdens de

aanlegfase. Na de aanlegfase heeft de verkabeling geen effect meer op de waterhuishouding en is er dus geen sprake van cumulatie.

Beide activiteiten hebben geen negatieve effecten op Natura2000-gebieden. Er is daarmee ook geen sprake van cumulatie. Verkabeling leidt tijdens de aanlegfase tijdelijk tot verstoring van NNB gebied, maar dit betreft gebied dat dan nog niet is ingericht als NNB. Herinrichting van de Landgoederenzone is juist gericht op ontwikkeling van NNB. Voor NNB is er daarmee geen cumulatie van negatieve effecten. Verkabeling heeft geen effect op beschermde plant- en diersoorten. Herinrichting van de Landgoederenzone is juist gericht op behoud en versterking van biotopen voor beschermde plant- en diersoorten. Er is daarmee geen sprake van cumulatie van negatieve effecten.

De verkabeling leidt alleen in de aanlegfase tot mogelijke hindereffecten (verkeer, geluid, luchtkwaliteit). Deze effecten zijn beperkt en tijdelijk. In de aanlegfase kan daarmee sprake zijn van cumulatie van hindereffecten met die van de werkzaamheden in de Landgoederenzone. Naar verwachting zijn ook de gezamenlijke effecten beperkt en bovendien tijdelijk en daarmee niet belangrijk nadelig. Na aanleg leidt de verkabeling niet meer tot hinder effecten en is er daarmee geen spraken van cumulatie.

Ten aanzien van (externe) veiligheid leiden beide activiteiten niet tot nieuwe veiligheidsrisico's/bronnen. Er is daarmee ook geen sprake van cumulatie van effecten.

Overige cumulatie

Er geen andere ontwikkelingen in en direct rond het plangebied waarvan de effecten zouden kunnen cumuleren met de effecten van herinrichting / herbestemming van de Landgoederenzone.

Concluderend kan gesteld worden dat er geen sprake van cumulatie van effecten met andere ontwikkelingen in de Landgoederenzone Haagse Beemden.

Complexiteit

De herinrichting / herbestemming van de Landgoederenzone Haagse Beemden ten behoeve van natuur is een overzichtelijke ontwikkeling, waarvan de effecten goed voorspelbaar zijn. Er is geen sprake van een bijzondere complexiteit met risico's die aandacht behoeven.

Omkeerbaarheid

De herinrichting / herbestemming kan in principe ongedaan worden gemaakt om de oorspronkelijke staat van de omgeving te herstellen. Behalve voor het aspect archeologie is er geen sprake van onomkeerbaarheid. Voor archeologie geldt dat het archeologisch belang geborgd is middels een onderzoekverplichting, waardoor niet-onderzocht verlies van waarden voorkomen wordt.

.

5 Conclusie

In deze aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling Landgoederenzone Haagse Beemden is onderzocht of herinrichting / bestemmingswijziging van de Landgoederenzone leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen die zouden moeten noodzaken tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

Ontwikkeling van Landgoederenzone Haagse Beemden betreft een relatief groot gebied, maar is geen ontwikkeling met grootschalige negatieve milieueffecten. Het betreft het omzetten van agrarische gebruikte grond naar natuur, waarbij nadrukkelijk rekening is gehouden met / aangesloten is op / gezocht is naar versterking van de bestaande structuren en waarden in het gebied. Ten behoeve van de ontwikkeling wordt lokaal de toplaag van de bodem vergraven, lokaal de waterhuishouding aangepast en het gebied ingericht als natuur. Dit heeft effecten op thema's als landschap, bodem, water, natuur en cultuurhistorie, maar vooral positief. Daar waar sprake is van negatieve effecten zijn deze gering en niet belangrijk negatief. Lokaal wordt het gebied aantrekkelijker gemaakt voor recreatie, maar dit vooral gericht op extensieve routegebonden recreanten (wandelaar, fietsers e.d.). Ook dit leidt niet tot belangrijk negatieve milieueffecten. Er is geen sprake van bijzondere risico's en ook niet van cumulatie van effecten met overige ontwikkelingen in het gebied (die zijn er namelijk niet).

De conclusie van de aanmeldnotitie en daarmee het advies aan bevoegd gezag is dan ook dat ontwikkeling van Landgoederenzone Haagse Beemden niet leidt tot belangrijke negatieve milieueffecten en dat daarmee het doorlopen van een m.e.r.-procedure niet noodzakelijk is.

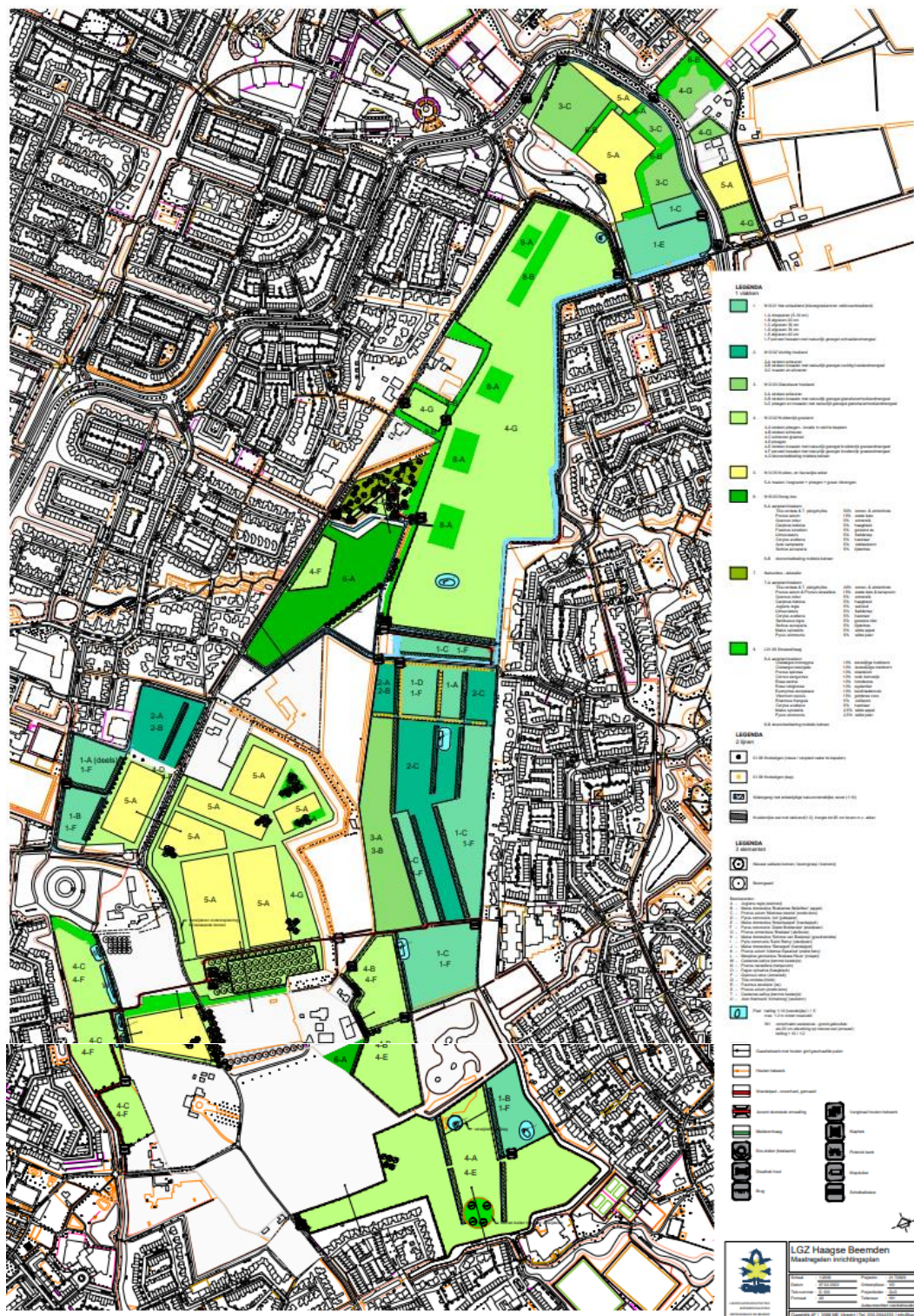
Bronnen

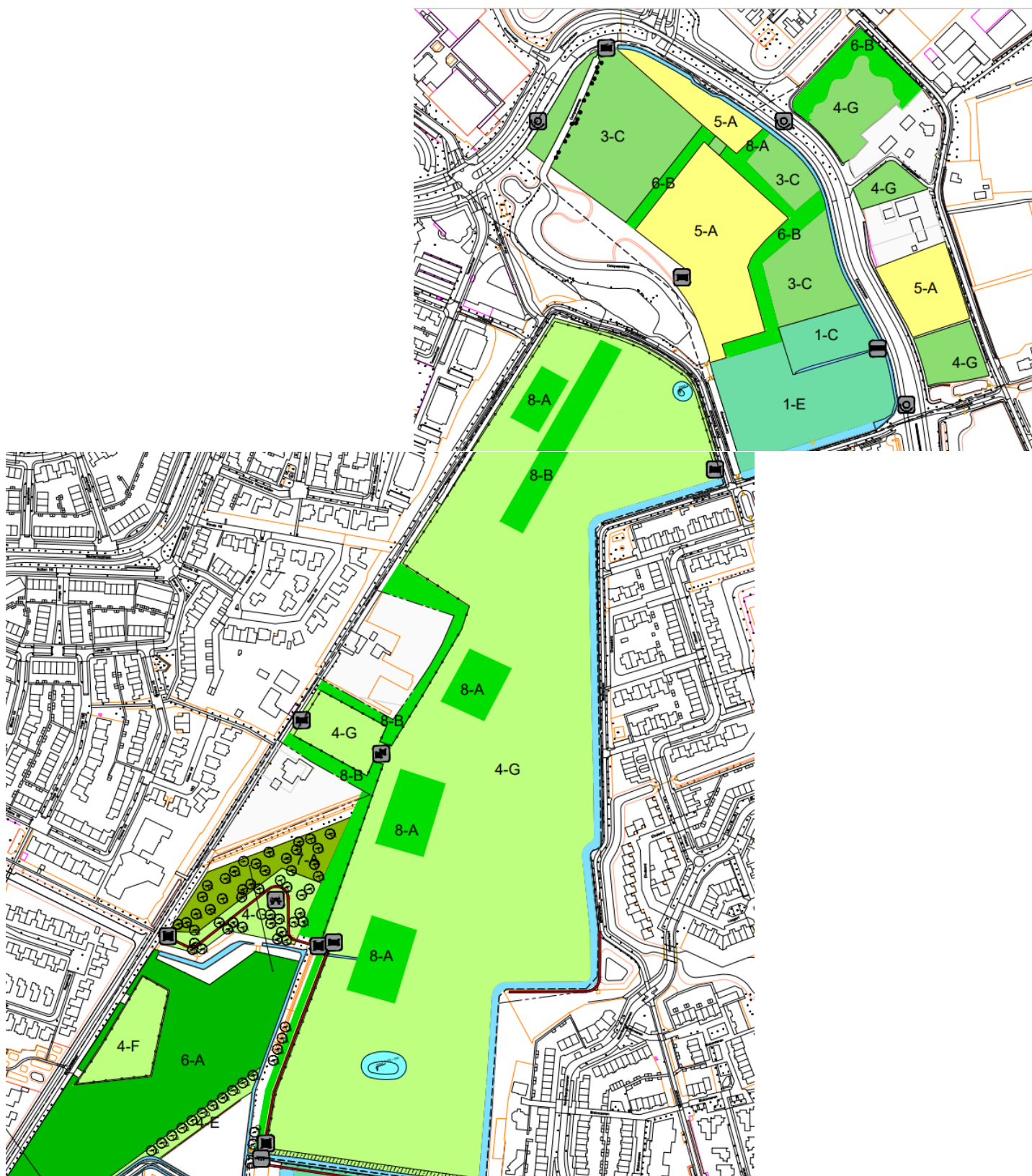
Gemeente Breda (2021). Bestemmingsplan Verkabeling 150 kV Haagse Beemden
(+bijbehorende milieuonderzoeken en vorm-vrije m.e.r.-beoordeling)

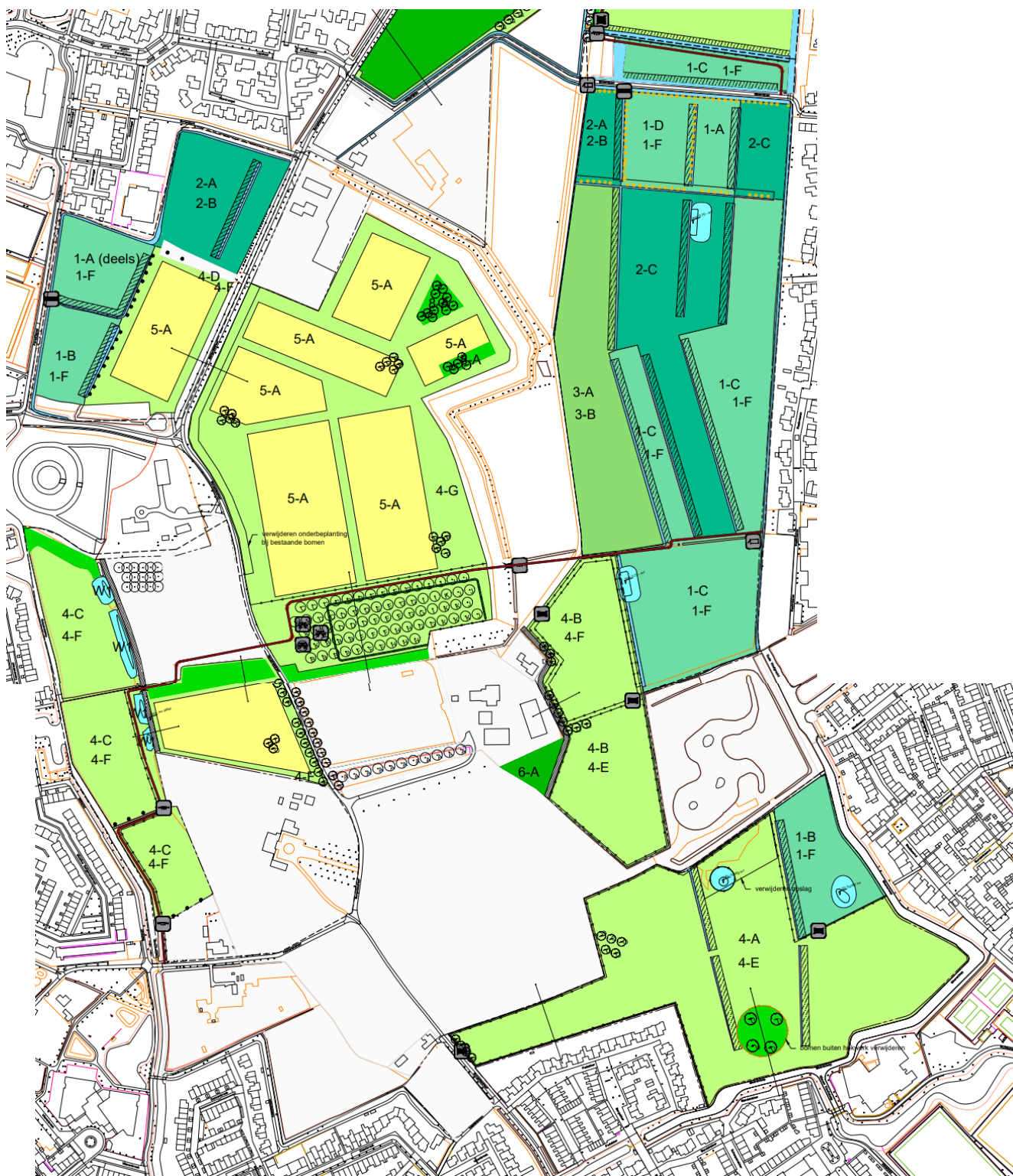
Gemeente Breda / Antea Group (2022). Ontwerp Bestemmingsplan Landgoederenzone Haagse
Beemden (+ bijbehorende milieuonderzoeken).

Natuur Balans – Limes Divergens / Copijn Landschapsarchitecten (2022). Inrichtingsplan
Landgoederenzone Haagse Beemden.

Bron: Copijn Landschapsarchitecten (2022)

LEGENDA

1 vlakken

	<p>1. N10.01 Nat schaailland (blauwgrasland en veldrusschraalland)</p> <p>1-A chopperen (5-10 cm)
1-B afgraven 20 cm
1-C afgraven 30 cm
1-D afgraven 35 cm
1-E afgraven 40 cm
1-F perceel inzaaien met natuurlijk geoogst schraallandmengsel</p>
	<p>2. N10.02 Vochtig hooiland</p> <p>2-A stroken scheuren
2-B stroken inzaaien met natuurlijk geoogst vochtig hooilandmengsel
2-C maaien en afvoeren</p>
	<p>3. N12.03 Glanshaver hooiland</p> <p>3-A stroken scheuren
3-B stroken inzaaien met natuurlijk geoogst glanshaverhooilandmengsel
3-C ploegen en inzaaien met natuurlijk geoogst glanshaverhooilandmengsel</p>
	<p>4. N12.02 Kruidenrijk grasland</p> <p>4-A stroken ploegen - locatie in veld te bepalen
4-B stroken scheuren
4-C scheuren grasmat
4-D ploegen
4-E stroken inzaaien met natuurlijk geoogst kruidenrijk graslandmengsel
4-F perceel inzaaien met natuurlijk geoogst kruidenrijk graslandmengsel
4-G doorontwikkeling middels beheer</p>
	5. N12.05 Kruiden- en faunarijke akker 5-A maaien / begrazen + ploegen + graan inbrengen
	<p>6. N16.03 Droog bos</p> <p>6-A aanplant boskern
6-B doorontwikkeling middels beheer</p>
	7. Natuurbos - educatie 7-A aanplant boskern
	<p>8. L01.06 Struweelhaag</p> <p>8-A aanplant boskern
8-B doorontwikkeling middels beheer</p>

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.